

10de Aarg.

1879.

17de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af R. Thronsen.

Mai 31te — 10de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Nordre Synodes Bogtrykkeri.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning,
begyndte med 1879 sin 10de Aargang.

Det indeholder et afværende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Rejsebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aft i Omslag to Gange om Maanedu (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.50) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: **R. Thronsen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mandts Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Bedkommende er paalidelig.

Denne Aargang kan faaes fra No. 1.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

11te Bind (1876 I.) er udsolgt.

12te Bind (1876, II.) indeholdende de interessante Fortællinger „Pleiedatteren“ og „De to Blinde“, samt meget andet interessant Læsestof tilsendes portofrit for 60 Cents.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger „Alpefjoven“, „Mod Himlen“ (Forfatterindens Ungdomshistorie), „Dufelen fra Amerika“, „En Gut fra Londons Gader“, saavel som flere mindre Fortællinger; den interessante historiske Skildring „Karl den Tolvte i Norge“; henimod 30 andre større og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for 80 Cents.

14de Bind (1877, II) indeholdende sidste Afdeling af Fortællingen „Mod Himlen“ (Forfatterindens Husliv), Fortællingerne „Olsefjæren“, „Alene“, „En Juleaften paa Gaaraas“ samt meget andet fortrinligt Læsestof tilsendes portofrit for 80 Cents, begge disse Bind for \$1.50.

15de Bind (1878, I) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flints Rejse“, „Arkimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Rejse paa Kongofloden“, „Skovstjernen“ (Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00; alle 5 Bind (12—16) portofrit for \$3.50.

Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titelblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: **R. Thronsen**,
Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

10de Aarg.

31te Mai 1879.

10de Hefte.

Casjy.

(Frit efter Hæba Stretton).

(Fortsættelse.)

Tolvte Kapitel.

Et Fattiglems Begravelse.

Saa snart de vare over Broen, og Simon kunde faa vendt Bognen, kjørte de tilbage til den forladte Bolig. Paa Veien fortalte Casjy ham de nærmere Omstændigheder ved sin Stilling, og begyndte at gjætte, hvordan det Hele hang sammen, og kom til den Slutning, at Mrs. Tillys Fraværelse nok vilde blive noget langvarig. Han var hjerteglad over, at han havde fundet Casjy netop nu og kunde hjælpe hende ud af hendes Trængsel. Hele Vinteren igjennem havde han i sin ensomme Bolig været urolig ved Tanken paa hende og paa, hvor hun vel var bleven af. Han kunde ikke glemme det kjærlige, barnlige Kys, hun havde givet ham, da hun tog Farvel i Stoven, og nu, da hun ligesom var kastet paa ham, saa trængende til Hjælp, og han vidste, at han var den eneste Ven, hun eiede, søgte han sig beredt til at gjøre Alt, hvad der stod i hans Magt for hende.

„Jeg har været nede i Surren, Casjy“,

jegde han, idet de atter passerede over Broen. „Der lever nogle Folk, som ere Slægtninge af min stakkels Moder, og en af dem døde for en Tid siden og efterlod mig en Sum saa stor, at Kenterne beløber sig til 2 Daler om Ugen. Saaledes er jeg uafhængig af enhver Mand nu og behøver ikke at sidde ved Veifanten og bede om Almisse længer; jeg tænker at gaa tidlig til Stoven iaar, at Ingen skal komme mig i Forskjøbet og tage min smukke lille Dal i Besiddelse, som de gjorde ifjor; den er længere borte fra Veien, og jeg liker at være fri for andre Folks Indtrængen i min Bogn. Der er mangt et vildt Dyr, som Folk kalder dem, der vil blive glad ved at se mig komme tilbage til Stoven igjen. Jeg hader Vinteren og at maatte bo i et Hus med Folk paa alle Kanter til at glo paa mig, hvis de kan faa en Leilighed dertil. Nei, nei, Stoven er Stedet for mig, hvor jeg kan skjule mig. Synes du, jeg er meget sæl, Casjy, min Kjære?“

„Nei“, sagde hun smilende, idet hun lagde begge sine smaa Hænder paa hans Arm og hoiede sig ned for at se ham ind

i Ansigtet. „De er altfor god til at være styg.“

En besynderlig Følelse af Glæde gjen- nemfor ham; men idet han saa skarpt ind i Cassys Ansigt, hændte denne Fø- lelse ligesaa pludselig.

„Hvad, Barn!“ raabte han, „hvad har man gjort med dig? Du ser stræffe- lig udsultet og overanstrengt ud!“

„Nei, Mrs. Tilly var altid meget god mod mig“, svarede Cassy, endnu med det samme svage Emil paa sine Læber. „Jeg er blot meget træt. Jeg er næsten altid meget træt nu, men jeg er ikke saa sulten, som jeg før pleiede at være. Det er just, som Moder sagde, det vilde blive, naar jeg blev gammel nok.“

„Men du er ikke gammel nok til det“, mumlede Simon. Han sagde Intet mere, men han saa ofte paa hende. Den Rødme, som havde farvet hendes Kinder ved Mødets med ham og Bijo, var ganske forsvunden, og hun var bleg og saa daar- lig ud; Tindingerne vare hule, og der var en blaa Ring under hendes Mine. Intet var tilbage af hendes barnlige Ud- seende uden den lille Figur, der nu ogsaa var bøiet over Skuldrene, som om hun havde arbejdet for haardt. „Jeg vil tage hende med mig til Skoven en Stund“, tænkte Simon ved sig selv.

„Der er det!“ raabte Cassy, da de naaede „den efterspurgte Barbersalon.“ Simon hørte op til Huset og bad Cassy faa fat i en Gut, der kunde holde Hesten, og lod hende derpaa aabne Gadedøren, førend han vovede at vise sig udenfor Vognen. Det var allerede saa mørkt, at da Døren var lukket efter dem, maatte hun føre ham ved Haanden, til de kom til Klokkeret, hvor endnu en Smule af Dagslyset trængte ind. Han saa ved første Nieblis, at hendes Historie var sand; Stedet var tomt og øde, uden Ild og uden Møbler.

„Kom ovenpaa og se paa min gamle Herre!“ sagde hun næsten hvistende.

Han fulgte hende opad den snævre Trappe til Værelset ovenpaa. Det var ikke saa mørkt der; thi Lyzningen fra den vestlige Himmel, hvor Solen for en halv Time siden var gaaet ned, skinnede ind i det Hjørne af Værelset, hvor den gamle Mand laa. Cassy trak Lagenet tilside fra det kolde Ansigt og brast endnu engang i en heftig Graad ved det Syn, hun havde for sig.

„Kom, kom!“ sagde Simon; „du maa ikke tage paa Bei saaledes. Jeg er jo her nu, og jeg vil ikke forlade dig, for- end jeg ser Enden paa denne Historie, enten din Modder kommer tilbage eller ikke, og i ethvert Fald vil jeg tage dig med mig til Skoven, hvor du og jeg skal have en god Sommer nu, da jeg er en uafhængig Mand.“

„Jeg græder, fordi Kongen dog tilsidst slet ikke sendte Bud efter ham“, hulkede Cassy; „og han havde ventet det saa vist og sagde altid, at Kongen havde lovet at sende Bud efter ham og hente ham til Staden; og han vilde tale til ham for mig og kanske faa en liden Plads for mig nær ved ham. Og saa var det ikke sandt Noget af det, men han døde affurac som Moder døde, og der var intet Bud eller Rogenting. Og det vil blive just det samme med Dem og med mig og med os Alle.“

„Ja!“ sagde Simon høitidelig, „vi skal Allesammen dø og blive begravet paa samme Maade, enten vi er Kroblinger eller velskabte.“

„Men han pleiede at fortælle mig om Staden“, vedblev hun, „hvor vi engang skulde leve, og hvor der er gyldne Ga- der, og hvor Ingen nogensinde er sulten eller træt eller kold, og hvor der aldrig er Nat, og Klokkerne vilde ringe til Vel- komst, naar vi kom sikkert frem der, og

der vilde blive givet os skinnende, hvide Klæder at bære. Jeg har læst det ogsaa i den Bog der, og jeg troede, det var alt sammen sandt."

"Det kan endnu være sandt", sagde Simon, idet han tog op en Bog, som laa i Bindueskarmen, og saa paa Titelbladet, "vi ved for Videt vi To, Cassh."

"Har De nogenstunde hørt fortælle om den før?" spurgte Cassh i en bedrøvet Tone.

"Ja jeg har", svarede han; "det er en vakker Bog, og min stakkels Moder var meget glad i den; gid vi kunde forstaa det!"

Cassh tildækkede sin gamle Herres rolige, kolde Ansigt og vendte sig bort uden at sige et Ord mere. Desuden havde Simon allerede forladt Bærelset for at gjøre en Runde omkring i den øvrige Del af Huset. Han fandt hvert eneste Rum plyndret for Alt, hvad der paa nogen Maade kunde føres væk, og krydsexaminerede Cassh, der fortalte ham Alt, hvad hun vidste at sige om Familiens Historie. Derpaa sendte han hende afsted efter en Politikonstabel, og da denne kom, gik de endnu engang rundt i Huset og saa igjen paa den Dodes Ansigt.

"Jeg formoder, han er død paa naturlig Maade?", sagde Politikonstabelen og saa med et prøvende Blik paa de rolige Ansigtstræk. "Harde Ingen Doktor?"

"Nei, vi havde ingen Doktor", svarede Cassh, "og der var Ingen hos ham, uden jeg; han sang en liden Stund, før han døde. Men han var altid meget kold, og han fik ikke meget at spise, og min Moder sagde, at hun døde deraf, saa det kan være, han ogsaa er død af det. Men han døde ganske naturligt."

"Jeg tænker, der maa optages et Forhør", sagde Politikonstabelen, "og enten

Tilly eller hans Kone maa findes etsteds."

Men hverken Tilly eller hans Kone var at finde. Der var Forhør den næste Dag, og den følgende Morgen forlod en Fattigligfærd Huset, ved hvilken Cassh var den eneste Sorgende. Hun saa sin gamle Herre blive begravet, ganske ligesom hendes Moder, og horte nogle selsomme, gode Ord, hvis Mening hun ikke forstod, blive læst over Graven. Og saa var det Hele tilende. Da de korte Bønner vare tilende, og Alle havde bortfjernet sig, knælede hun ned ved den aabne Grav og læste "Fader vor" og "Jeg tror paa Gud den Almægtige", og derpaa vendte hun bedrøvet tilbage til Mr. Simon, der ventede paa hende i sin Vogn.

Trettende Kapitel.

Cassh's nye Herre.

Der var nu Intet mere, som kunde holde Simon og Cassh tilbage i London. Husvæerten, som havde et halvt Aars Leie tilgode, havde lagt Beslag paa Huset og alt, hvad der endnu kunde være tilbage, og Cassh havde intet Andet at gjøre end at gaa sin Vej med den lille Bundt, der indeholdt hendes Moders gamle Kjole. Men Simon havde allerede lovet hende et Hjem, og før Ugen var gaaet, var hans Vogn i Sikkerhed paa hans Yndlingsplads. Manden, hvis Hest han havde leiet, havde faaet den tilbage og var draget bort, og Vognstængerne vare endog tagne af, et sikkert Tegn paa, at Simon nu havde slaact sig til Ro for længere Tid. Kun Sporene af Vognhjulene vare endnu at se paa den bløde Torv, hvor Græsset, efter Vinterens Sene og Væde, atter begyndte at spire frodigt frem.

Det var nu en travl Tid i Bognen. Cassh hjalp Simon at sætte Alting i den sædvanlige Orden for Sommeren; men midt under Arbeidet fælte hun sig forvirret og underlig tilmode, og det foretom hende høert Dieblif, at det hele maatte være en Drøm, og at hun snart maatte vaagne op igjen og høre sin gamle Herre jamre sig og klage i Dødsstygghens Dal. Alle Træerne, som indfattede den lille aabne Plads, stode fulde af Løvknopper, der paa de høieste Grenene allerede begyndte at springe ud. Et Kastanietræ tæt ved Kinnede med sine smaa, blanke Silkeknopper, og Bregnerne under Træerne begyndte at udsolde deres fine, brune Løv. Nær og sjærnt hørtes Smaafluglernes Røvdren, og hun kunde se dem flyve frem og tilbage trable beffjæstiget med at bygge sine Neder. I det Træ, som stod nærmest ved Bognvinduet, var der et lidet Hus i Stammen lige under en af de tykkestes Grenene, og der saa hun en liden Fugl atter og atter stikke Hovedet ind, som om den søgte at faa et Hus til Leie der; men tilsidst sloi den uvillig bort, overbevist om, at hvor lun og koselig Boligen end kunde være, var der dog ikke Plads nok til baade Mage og Yngel. Ved Siden af Fuglebidderen var der ogsaa rundt omkring en travl Naslen mellem alt det tørre Løv, som laa i smaa Hobe høit og her under Træerne og sagte bevægedes af Søndenvinden, og en nærmere Jagttager vilde af og til faa Die paa en Markmus eller en Rænin, der hurtigt smuttede ned i sine Huller. Tusindfryd og Smørblomster og Harefod blomstrede i hver solrig Krog, og Cassh kjendte en Vasse ikke langt borte, hvor Primulaen vilde være halvudsprungen, og Violerne titte frem under deres brede, grønne Blade. I morgen vilde hun gaa og finde nogen for Mr. Simon.

„Gaa ud, Cassh, medens Solen skin-

ner!“ sagde Simon; „det vil bringe en Smule Farve i dine Kinder efter en hel Vinters Dphold i London.“

Cassh gik, og Bijo fulgte hende tæt i Hælene; thi han lod hende aldrig komme sig af Vinene nu med sin gode Billie. Hvor fornøieligt Solskinnet var! Den friske, rene Luft syntes at kysse hendes Ansigt, og den blaa Himmel over hende, som bøiede sig ned mod Trætoppene, hvor forskjellig den var fra den smale Stribe af graa Ether, der strakte sig over Gæderne! Men hun vandrede ikke langt bort fra Bognen; meget snart satte hun sig ned paa en knudret Eærod og lænede sig tilbage imod den stærke, tykke Stamme, stuede opad mod det Blaa mellem Grenene, hvis Løvknopper begyndte at fremvise sit friske, grønne Indhold.

Derfor Simon havde seet hende, efterat hun havde hvilet her nogle Minuter, vilde han have undret sig over, hvad der vel gik af Bijen. Cassh vidste ikke selv, hvorfor Taarerne rullede nedad hendes Kinder, og Himmelen og Grenene over hende bleve taagede og dunkle. Hun havde været saa lykkelig indtil nu, lykkeligere end hun kunde sige! Hvoraf kom det sig, at hun nu ikke kunde holde Taarerne tilbage? Bijo hoppede op paa hende og saa hende spørgende ind i Ansigtet, og hun lagde sit Hoved paa hans og hulkede mere og mere.

„O Bijo!“ sagde hun, „jeg vilde ønske, at det var sandt, og at jeg og Mr. Simon skulde sætte ud paa en Pilegrimsvandring.“

Hun kunde ikke blive fri for Grindringen om sin gamle Herre, der laa i sin fattige Seng, og dog hele Tiden syntes at være i en Eng endnu skjønnere end Stoven ved Epping. Thi havde han ikke talt til hende om Kongens Haver og om de deilige Blomster, som voksede der? Og istedetfor London med dets støvende

og tiltrøede Gader, havde han haft for Die en himmelft Stad, hvis Gader vare af Guld, og hvis Porte vare Perler. Og kom saa ikke de straalende Engle og taledede med ham, istedetfor disse raa Mænd, der hjemsogte Skoven, og for hvem hun følte en ubestridelig Frygt? Det var meget vakkert i Stoven, og hun var meget glad ved at være der, men o! hvilken herlig Egn hin vilde have været, og hvor fuld af Fryd hun vilde have sat ud for at søge den, hvis det Hele blot havde været virkeligt! Og saa lurede en dyb Angst paa Bunden af hendes Sjæl, under den Lykke, hun følte ved at være kommen tilbage til Stoven. Tænk, om hendes Fader skulde finde hende! Hvis han skulde høre, — og han vilde sikkert tidligere eller senere saa høre det —, at hun var kommen til Mr. Simon og levede i hans Vogn, saa vilde han komme og slæbe hende tilbage til deres gamle, elendige Telt og kanske slaa hende ihjel, fordi hun var løbet bort forrige Høst. Rimeligvis var han endnu i Arbeidshuset, men saasnart han kom ud, vilde hun aldrig vove at streife omkring i nogen betydelig Afstand fra Vognen, hvorhen hun vilde kunne fly og søge Tilflugt, om hun saa ham komme henimod sig. Derfor hun og Mr. Simon kunde have sat ud paa Pilegrimsvandring nu med det samme uden at behøve at se Skoven igjen mere, saa vilde det have været ti Gange bedre.

Efter en Stunds Forløb hørte hun Simon fra Vognsdøren raabe: „Cashy!“ Det var begyndt at blive kjøligt, thi Solen var sunken saa lavt ned, at hun kun kunde se den som en stor, rød Kugle skimte gjennem det lave Krat. Han stod og ventede paa, at hun skulde komme og gaa ind, ellers vilde hun have nolet et Dieblif, for at han ikke skulde bemærke, at hun havde grædt, og spørge om Mar-

sagen. Men saasnart han saa hende komme over Græsplænen, gik han ind, og Lyset derinde var altfor dunkelt til, at han tydelig kunde se hendes Ansigt. En liden Kjedel sang over Ilden, og et smukt Porcelæns Tjhestel for to Personer var stillet paa det lille Bord. Den flammende Ild kastede en hyggelig Belysning over Vognens koselige Indre, saa at Cashy forglemte baade Frygt og Sorger og tænkte, at intet i Verden kunde være bedre og penere end dette Sted.

„Kjære Mr. Simon“, sagde Cashy, da de havde druffet The, „jeg vilde ønske, at De vilde have mig til ganske at være Deres lille Tjenestepige.“

„Det er just min Mening“, svarede han med en kort, glad Latter.

„O, jeg er saa glad!“ raabte hun og klappede i Hænderne. Jeg skal være saa flink. Maa jeg saa Lov at vasse op og sætte alting væk nu?“

„Ja“, sagde han og stødte sin Stol lidt tilside; han blev siddende og iagttog hende, medens hun vaskede Kopper og Tallerkener og ordnede dem paa Hylde under Binduet med næsten frygtfuld Bevægelse af deres skinnende Farver og skrøbelige Lethed. Cashy var det første Menneske, han havde holdt af, eller som havde holdt af ham, siden hans Moder døde og efterlod ham saa elendig og ensom. Hans Hjerte var fuldt af ny og lykkelig Omhed for hende, og hendes smaa, tynde, brune Hænder og magre Arme og bekhymrede, rynkede Ansigt, næsten liget en voksen Kvindes, var altsammen i hans Dine næsten skjonne. Han havde i hele sit Liv været glad i de stumme, vilde Dyr, Stabninger, som hverken skede eller spottede ham; men nu havde han fundet En, som kunde holde af ham med Forstand, og som kunde svare ham med venlige Ord og behagelig Stemme, naar han talte til hende. Af og til lo

han fornøiet ved sig selv, og Casly, som tænkte, at han lo ad hendes Maade at ordne alt paa, lo med. Da hun havde fuldendt sit Arbeide, satte hun sig ned paa et lavt Sæde ved Jlden, hvor Simon uden Anstrengelse kunde se hendes Ansigt.

„Ja, Casly“, sagde han, som om han svarede paa hendes første Spørgsmaal, „du skal være min lille Tjenestepige nu. Jeg har hørt om en Hytte i Skoven, der vil blive lille til næste Michaeli, og hvor vi kan være næsten ligesaa meget for os selv som i Vognen, og jeg tænker at tage den, hvis Leien er nogenkonde rimelig, og du vil holde Hus for mig, skjønner du. Det er en pen liden Hytte med fire Værelser i og en Smule Have til; og saa vil vi have en liden Dagligstue, og vi vil holde Høns, og du skal gaa og sælge Eggene, samt de Kurve, jeg arbejder. Hvad siger du dertil, Casly?“

„O, Mr. Simon!“ udraabte hun med glædestraalende Dine. Hun kunde ikke sige mere, men han var fuldkommen tilfredsstillt.

„Jeg har en god Slump Penge i Sparebanken“, vedblev han, „sparet sammen gennem lange Tider; og saa vil vi se at faa Huset pudset og pyntet op saa pent, som det kan blive, og leve der rolig og alene. Vi vil ikke bryde os om Nogen, du og jeg, Casly!“

„Men o, Mr. Simon!“ sagde hun i

en forundret Tone, „hvis det er i Skoven, saa vil Fader sikkert finde mig op og tage mig hjem igjen. Det vil være til ingen Nytte at blive saa lykkelig, for han vil sikkert komme og tage mig.“

„Nei, nei“, sagde Simon, „jeg har sørget for det. Jeg har ordnet den Sag. Medens vi var i London, gif jeg til Arbeidshuset og talte med ham, og han har solgt dig til mig, Casly. Jeg har givet ham 2 Daler for dig.“

„O, hvor god De er Mr. Simon!“ raabte Casly henrykt; „men det var altsfor meget“, tilfoiede hun alvorligt; „jeg er vis paa, at jeg ikke er værd saa meget.“

„Du er værd mere end det for mig“, svarede han, „og du tilhører mig nu; han har opgivet al Ret til dig. Se her! Jeg tog et Stykke Papir med mig for at faa det skrevet derpaa, at han havde solgt dig til mig for 2 Daler. Der ser du hans Mærke kludret under det, for han kunde ikke skrive sit Navn ordentlig. Nei, nei, jeg har været omhyggelig, for at faa den Sag ordnet.“

Casly folte, at alt var i Orden. Hun saa ivrig paa det lille Papirstykke med Faderens tykke, kludrede Bogstaver paa, som om det var et storartet Gavebrev til hende. Og det var jo en Gave; hun tilhørte ikke længere sin Fader; han havde solgt hende, og Mr. Simon havde kjøbt hende. Men 2 Daler var altsfor meget!

(Fortsættes).

Kaspar Hauser.

(Efter Grenst Dorn fra „Erfilling-Magazin“).

Kaspar Hausers Navn vil være en Del af vore Læsere vel bekendt. De hemmelighedsfulde Omstændigheder, der omgav denne Personlighed, gjorde en saa almindelig Opsigt, og den Medlidenshed, hvormed he'e den dannede Verden fulgte den unge Mand paa hans korte Løbebane, var saa stor, at han visseelig endnu vil leve i alle deres Erindring, som dengang havde Anledning til at blive bekendte med hans Skjæbne. Dette „Nürnbergers Hittebarn“ — eller „Europas Barn“, som man senerehen endogsaa kaldte ham — var ikke alene Gjenstand for tallose Avisartikler og en Mængde Smaaafskrifter, men blev ogsaa poetisk behandlet, spillede en Rolle i Gutzkow's Roman „Die Söhne Pestalozzi's“, og fandt tilfjndst Veien til Livetasker og Billedbøger.

Som syttenaarig Yngling viste Kaspar Hauser sig pludselig anden Pjndsedags Eftermiddag den 26de Mai 1828 paa Unschlittpladsen i Nürnberg og kom der først i Berøring med Stomager Weidmann, som tilfældigvis gik over Pladsen, og som blev opmærksom paa det unge Menneske, hvis forunderlige Gang og lallende Tale efter Weidmanns Mening gav ham Udseende af en klunnet Bondedreng. Gutten havde et Brev hos sig, adresseret til „Hr. Ridtmesteren ved den 4de Eskadron“; Weidmann tilbød sig at ledsage ham og forsøgte undervejs at indlede en Samtale. Han forstod dog snart, at det Gnestte som Gutten kunde sige, var enkelte usammenhængende Ord, hvori der var liden eller ingen Mening eller Sammenhæng. Da Ridtmesteren ikke var hjemme, bragte dennes Fjlk ham ned i Stalden; her lagde Drengen sig siebliftelig paa Halmen og sovneede træet

ind. Da Ridtmesteren kom hjem, blev han vækket og overrakte nu sit Brev, hvori der stod, at Brevsfriveren var en fattig Daglønner med 10 Born, at Gutten (Hauser) den 7de Oktober 1812 var lagt for hans Dør af en ubekjendt Moder og nu af ham opdraget og endelig ført til Byen. En vedlagt Seddel angav Hausers Fødselsdag til 30te Mai 1812, og sagde, at han var døbt med Navnet Kaspar, og at hans Fader havde været Rytterofficier i Nürnberg, men var død.

Forgjæves søgte Ridtmester Weszenig at bringe Noget ud af Drengen; denne formaade kun mestenist at fremføre nogle saa usammenhængende Ord og Sætninger. Weszenig antog det da for rigtigst at overlade ham i Politiets Hænder, og man bragte selgelig Hittebarnet til „Westers Thurm“, hvor han i 7 Uger forblev under den godmodige Fangevogter Hiltels Opsyn og Pleie. Det varede ikke længe, inden man var paa det Rene med, at det unge Menneske saavel i legemlig som i aandelig Henseende var et høist bejnderligt Fænomen: af Ydre lignede han en syttenaarig Yngling; men i aandelig Udvtikling var han et Barn paa nogle saa Aar, ja i mange Henseender stod hans Fatteevner paa det lavest mulige Trin. Med Undtagelse af Vand og Brød viste han al anden Næring med Uvillie fra sig, og vilde man tvinge den i ham, saa satte hans fysiske Natur sig haardnakket derimod. Hans Sindelag var over al Maade blødt og sølsomt, og lidt efter lidt kom man til den Dverbevisning, at man her havde at gjøre med et ganske nyt og ukjendt Tilfælde af menneskelig Udvtikling. Noget egentligt For-

hør kunde ikke optages før over et Aar efter Kaspar Hausers Tilshynetomst. Indtil den Tid ere derfor Beretningerne i flere Enkeltheder temmelig afsvigende, hvilket er saa meget mere forklarligt, som de første Mennesker, der omgav ham, stod paa et temmelig lavt Dannelsesstrin, og heller ikke troede at befinde sig lige over for et interessant psykologisk Fænomén, men kun ligesom Weichmann antog ham for en mere end almindelig enfoldig Bondedreng.

Efter hvad Kaspar selv kunde erindre, havde han, lige siden han kunde være omtrent fire Aar gammel, tilbragt sin Tid i et lidet, mørkt Rum, var daglig bleven forsynet med Vand og Brød, og fra Tid til anden vasket og iført rent Linned. Et Par Træheste og nogle Baandstumper, der gjorde Tjeneste som Lømmere, havde været hans eneste Tidsfordriv. Kort før hans Ankomst til Nürnberg var en Mand kommen til ham i Fængslet, havde lært ham at tale nogle enkelte Ord og havde ført hans Haand saalænge, indtil han kunde skrive Navnet „Kaspar Hausers.“ Saa havde Manden en Nat taget ham paa sin Ryg og baaret ham hen i Nærheden af Nürnberg. Her havde han leveret ham det hemmelighedsfulde Brev og overladt ham til sin Skæbne.

Lige fra det unge Menneske kom tilshne, havde Autoriteterne i Nürnberg staaet i Underhandling med Krigsregjeringen om ham, og man var tilsidt kommen til den Beslutning at adoptere Drengen — hvis Herkomst man forgjæves havde søgt at opdage — og opdrage ham paa Byens Bekostning. Friherre von Tucher blev udnævnt til Kaspar's Formyndere, og den 18de Juli 1828 kom han i Huset til den bekjendte Professor Daumer, der fik det Hverd at drage Omsejrg for hans Opdragelse.

Som rimeligt var, havde Gitebarnets

Skæbne allerede dengang vakt almindelig Interesse og var naturligvis stadig Gjensstand for Dmtale. Da overrasedes man pludselig ved den Esterretning, at der var forsøgt et Mordanfald paa Drengen, og at han ogsaa virkelig var saaret. Dette hændte den 17de Oktober 1829, og trods de omhyggeligste Undersøgelser kunde man ikke komme paa Spor efter Gjerningsmanden. Ifølge Kaspar's eget Udsagn var Attentatet forøvet i hans Hjem og af en maskeret Person. Med Slutningen af Aaret 1829 maatte Kaspar paa Grund af Professor Daumers Sygdom forlade dennes Hus og blev nu indlogeret hos Rjodmand Wiberach. Dette synes at have været et Misgreb; thi det er bevisligt, at det var her, det unge Menneskes sjælelige Udvikling først fik en skjæv Retning, idet man betragtede ham som en Kuriositet og til en vis Grad endog brugte ham som Underholdningsmiddel. Dette øvede en saare skadelig Indflydelse paa den trostydige og med Verden fuldstændig uerfarne Yngling, uden at han naturligvis selv formaaede at gjøre sig Rede herfor. Hans Forsængelighed blev kaldt tillide, og de mange Spørgsmaal, som forelagdes ham, og paa hvis Besvarelse man ventede med spændt Opmærksomhed, forlede ham efterhaanden til en og anden Udsmykkelse, som da naturligvis var ligesaa ubehjælpelig anbragt som let at opdage. Herved kom den fuldstændigt hjælpeløse og barnlige Sjæl i høist uheldsvangre Konflikter med den Verden, som omgav ham, og med sin egen fælsomme Natur.

I Sommeren 1830 ønskede Friherre von Tucher at tage den stakkels Kaspar Hausers under sin personlige Beskyttelse, da hans Opbold i det Wiberach'ske Hus havde sat ham i en betænkelig, sygelig Tilstand. Nu fulgte en Tid af halvaandet Aar, tilbragt under stiftigt Stud-

um med lykkelige Resultater, og ihvorvel de slette Indtryk fra den foregaaende Periode stundom dukkede frem, saa feirede dog mere og mere hans virkelig barnlige og hjertensgode Sindelag. Det er fuldstændig godtgjort og af største Interesse saavel for den ulykkelige Kaspar Hauser's Historie som for den psykologiske Sagtagelse i Almindelighed, at den uerfarne Unglings barnlige Gemyt, saavel under hans Ophold hos Profesør Daumer som hos Friherre von Lucher, gav sig tilkjende fra en elskværdig helt igjennemmenneskelig Side. Paa Grund af disse Mænds Mands- og Hjertesdannelse var man her kommen ham imøde med virkelig Kjærlighed, ligesom man havde udviklet hans Væsens ædlere Sider og søgte at beskæmpe Manglerne af den tidligere ugunstige Indflydelse. Ogsaa den Omstændighed, at en tredje, høitdannet baade som Lærd og som Menneſte uangribelig Mand, Præsident Feuerbach, antog Hitebarnet og ikke nærrede den ringeste Tvivl om hans Troværdighed, vil altid staa som en vægtig Kjendsgjerning lige over for de Mange, som i Kaspar kun saa en Simulant (Hjfler) og Bedrager.

Midt under denne lykkelige Periode greb nu den excentriske Lord Stanhope ind paa en lidet heldbringende Maade. Lorden havde fra sine tidligere Dage givet Bevis nok paa sin bisarre (selsomme, lunefulde) Tænke- og Handlemaade; han var en Broder til den i sin Tid for sine Fantasterier og sit til Afstundighed grændsende Sværmeri for Orienten beskjendte Lady Esther Stanhope, og det synes, som om han har delt sin Søsters Tilboielighed for Alt, som var udenfor det Almindelige. Man har mistænkt Lord Stanhope for i sit Forhold til Kaspar Hauser at have været et Redskab, ja endogjaa et betalt Redskab for endnu mere høitstaaende Personer; men naar

man gjør sig Rede for, i hvilken Grad en saa enestaaende Fremtoning som Kaspar Hauser — hvis Skjæbne og personlige Egenstaber jo maatte interessere Alle — var stiftet til at vække den excentriske Lords Opmærksomhed, saa er dette visse- lig Forklaring nok; lige over for en saa sygelig Tilboielighed for det Aparte maatte jo ogsaa Kaspar Hauser være et sandt Fund. Hvorom Alting er, Lorden opfaste sig til den unge Mands Beskytter. Allerde forlængst var der fremkommet de eventyrligste Gissninger angaaende Kaspar's Familieforhold, og Lorden sluttede sig til den Mening, at han var af høi Herkomst. Forgjæves anvendte Profesør Daumer og Friherre von Lucher Alt, hvad der stod i deres Magt, for at medarbejde den forsruede Engestmands farlige Indflydelse. Alt hvad de opnaaede var, at Lorden, som inden kort Tid fandt dem besværlige, lod sig den unge Mand lovformelig tilkjende, og for at være ganske fri for enhver Indblanding tog han ham med paa Reiser. Først begav Lorden sig med sin Protegee til Ungarn, da han af nogle ungarske Ord, som Kaspar kunde mindes fra sin tidligste Periode, havde faaet den Ide, at Drengen nedstammede fra en af Ungarns Magnater. Denne Formodning viste sig at være feilagtig. Som man kunde tænke sig — hvad der jo ogsaa er fuldstændig psykologisk følgerigtigt — tabte Lorden snart al Interesse for sin Protegee, og da denne inden kort blev ham en Byrde, og han ikke kunde kaste ham fra sig som et andet Legetøj, saa satte han ham i Huset til en Lærer ved Mann Meyer i Ansbach. Den unge Mand, som nu var bleven forvænt med Smigverier og store Løfter af enhver Art, og hvis hjelelige og legemlige Konstitution trængte til den varsomste Pleie, kom nu i Hænderne paa en Provinds-Skolelærer,

som viselig paa sin Maade mente ham det vel, men som langtsra var den Op-
gave voren tilfulde at kunne sætte sig ind
i og behandle en saa enestaaende Natur
som Kaspar Hausers.

Professør Daumer, Friherre von Tu-
cher og Præsident Feuerbach blev ligetil
det Sidste det ulystelige Barn oprigtig
hængsione, hvorimod Kjøbmand Vibe-
rach's Hustru og i Særdeleshed Lord
Stanhope senere optraadte som hans
ivrigste og hadefuldeste Fiender — altsaa
netop de to Personer, som af Mangel paa
den rette Indsigt havde øvet en uheld-
bringende Indflydelse paa Drengens
milde og modtagelige Gemt. Til disse
sluttede sig tildeels ogsaa Skolelærer
Meher; ogsaa han var tilbøielig til i
Kaspar Hauser at se en listig Bedrager,
og naar man følger Drengens Skjæbne
til hans seneste Levetid, er det i Sandhed
hjerterisjærende at se, at han snart er Gjen-
stand for taabelige Smigrierer og ufors-
standig Forsjælfelse, og snart er en hjælpe-
løs Bold for sine Omgivelsers haarde
Tugt og uafsladelige Krænkelser.

Den 14de December 1833 blev Ka-
spar Hauser paa en Spadsjertur i Slots-
haven i Ansbach lige ved Digteren Uz's
Mindesmærke dødeligt saaret af en ham
ubekjendt Mand. Trods de omhygge-
ligste Undersøgelser fra Autoriteternes
Side blev Morderen aldrig opdaget.
Man antog i Begyndelsen Saaret for at
være af liden Betydning; men efter tre
Dages Forløb havde det Døden tilfølge.
Kaspar blev ligetil det Sidste det samme
harmløse, godmodige Menneske, han altid
hadde været, og med rørende Taknemme-
lighed tog ham Afsked med de Personer,
der omgav ham.

Den 20de December blev han begravet
paa den nye Kirkegaard ved Ansbach.
Paa hans Grav hviler der en simpel
Sten, der bærer følgende Indskrift:

Hic jacet
Casparus Hauser
Aenigma
Sui Temporis.
Ignota nativitas.
Occulta mors.
MDCCCXXXIII.

(Oversættelse: Her hviler Kaspar Hauser,
sin Tids Gaade. Hans Fødsel var ube-
kjendt, hans Død skjult. 1833).

Det Sted i Slotshaven, hvor Hauser
var bleven dræbt, var i flere Aar kun be-
tegnat ved en Stendynge. Senere er
der bleven anbragt en gothisk Minde-
støtte af Sandsten, hvorpaa staar at læse:

Hic
Occultus
Occulto
Occisus est
XIV. Dec.

MDCCCXXXIII.

(Det er: Her blev den Ubekjendte dræbt
af en Ukjendt den 14de Decbr. 1833).

Undersøgelserne angaaende det mærk-
værdige Hittubarns Herkomst endte ikke
med hans Død; der blev tværtimod
fremdeles gjort de mest omfattende Un-
dersøgelser for at gjennebringe den
Dunkelhed, som hviler over hans Barn-
domshistorie. Gjennem en Arrække
forfulgte man forskjellige Spør, og mere
end en Videnskabsmand paa den Tid
beskjæftigede sig med Kaspar-Hauser-
Spørgsmaalet. Mange ansaa det for
en Sag af høieste Betydning. Andre
fandt det hele latterligt. Der dannede
sig formelig Partier, som paa begge Si-
der gik til de største Yderligheder. Nogle
saa i Kaspar Hauser det oprindelige Bil-
lede paa ren, uforfalsket, menneskelig
Hjertensgodhed, Andre tog ham for en
halvotsjet Bondegut, og atter Andre an-
saa ham for en raffineret Bedrager.
Snart søgte man hans Bugge i de høieste
Kredse af det engelske og ungarke Aristokrat-

frati; snart mente man, at han simpelt-
 hen var et Barn af en eller anden bairisk
 Marktenterske. Af mest Betydning var
 den Formodning, for hvilken man havde
 vidst at skaffe flere Støttestykker, nemlig
 at Kaspar Hauser var en badensk Prins,
 en Søn af Storhertuginde Stephanie,
 og ryddet afveien paa Grund af en Hof-
 intrige. Lidt efter lidet tog dog den liv-
 lige Deltagelse noget af, og Nürnberg-
 Gittetbarnet og dets Skjæbne levede nu
 saagodtsom kun i hans Samtidiges dunkle
 Erindring. Da sandt pludselig en Søn
 af Skolelærer Meyer sig foranlediget til
 at offentliggjøre: „Authentische Mittheil-
 ungen über Kaspar Hauser“ (paalide-
 lige Meddelelser om K. H.). Bogen
 blev udgivet for omtrent 7 Aar siden og
 blev af den største Del af Pressen be-
 tegnet som et temmelig simpelt Udtryk
 for barnlig Pietet, hvis Hensigt mindre
 var fordomsfrit at belyse det egentlige
 Spørgsmaal end at rense Faderens
 Minde for den Mistanke, at han i sin
 Opfatning af Kaspar Hauser havde vist
 sig som en smaastadsagtig og sneverhertet
 Mand. Hovedangrebet var væsentlig
 rettet mod Professor Daumer. Denne
 udgav som Svar et udførligt Medskrift,
 som vi vil tage noget nærmere i Omsyn.

Vi forbigaa den noget vidtloftige Ind-
 ledning, som Professor Daumer i An-
 ledning af sit nye Verk over Kaspar
 Hauser giver med Hensyn til Spiritisme,
 sensible Naturer, Vegetarianernes Leve-
 vis og lignende og vende os fortrinsvis
 til hans Meddelelser om Barnets for-
 modede Herkomst. Her maa vi dog be-
 mærke, at Professor Daumer føler sig
 overbevist om, at Kaspar Hauser er Stor-
 hertuginde Stephanie af Badens ældste
 Søn. Uden al Tvivl er netop Daumer
 meget nøie bekendt med Alt, hvad der
 er skrevet angaaende denne Sag, og hans
 Bog giver ogsaa i denne Henseende de

interessanteste Oplysninger; men man
 maa vel erindre, at i alle saadanne gaade-
 fulde historiske Tilfælde bliver i de
 fleste Tilfælde det sidste Ord enten ikke
 udtalt eller ikke troet, hvorpaa vi jo ogsaa
 i den allernæste Tid har haft et eklatant
 Bevis i Processen mellem Uhrmager
 Maundros's Efterkommere og Familien
 Orleans.

Storhertuginde Stephanie, der paa en
 paafaldende Maade mistede to Sønner,
 medens Døtrene forblev ilide, var en
 Adoptivdatter af Napoleon 1ste og en
 Datter af Josephine Beauharnais i den-
 nes første Ægteskab*); hun var gift
 med Storhertug Karl af Baden, om
 hvem det almindeligvis antoges, at han
 døde af Gift. I en Memoire over Hau-
 sers formodede Herkomst, som Præsident
 Feuerbach oversendte Dronning Karoline
 af Bayern — en badensk Prinsesse —
 udtaler Forfatteren uforbeholdent den
 Anskuelse, at Hauser er den ældste Søn
 af Storhertug Karl og Storhertuginde
 Stephanie. Den førstefødte Prins —
 mellem Prinsesserne Louise og Josephine
 — døde ifølge Feuerbach 16de Oktober
 1812, og den anden Prins — mellem
 Prinsesserne Josephine og Marie — døde
 Mai 1817. Disse Dødsfald synes at
 stride mod enhver fysiologisk Sandsyn-
 lighed. De Personer, som var mest
 umiddelbart interesserede i disse Døds-
 fald, var Greven af Hochbergs Moder og
 hendes mandlige Efterkommere.

Ogsaa en anden Forfatter, Wehse, har
 i sin Historie over de tydske Hoffer ud-
 førlig behandlet det Kaspar-Hauseriske
 Spørgsmaal. Rigsgrevinden af Hoch-
 berg — født Geher von Geherberg —
 var gift med Markgreven af Baden, og
 hun bestræbte sig ivrigt for at faa sine

*) Skal formodentlig være Claude Beau-
 harnais, Reven af Josephines Mand. D. A.

Efterkommere paa Thronen. Dette Maal kunde hun kun naa ved at staffe Storhertugindens Søner afveien, og derved at en Dverenskomst stiftedes mellem Markgrev Ludvig og hans Stedmoder. Alt dette skede virkelig. Storhertug Karl døde uden mandlige Arvinger, ligesaa hans Efterfølger og Neveu, Markgrev Ludvig, som ogsaa anerkjendte Markgreven af Hochbergs Arvesfølgeret.

Da Storhertuginde Stephanies Døtre alle voksede op stærke og sunde, saa er det i Sandhed ogsaa paasaldende, at begge Sønerne skulde dø strax efter Fødselen og under meget mistænkelige Omstændigheder. Det vilde bringe os for langt bort at anføre alle de mange og virkelig overraskende Kjendsgjerninger, som støtte Professor Daumers Paastand, og som tale for, at Kaspar Hauser er Storhertuginde Stephanies ældste Søn. Efter Professorens Mening blev denne strax efter Fødselen fjernet, og et fremmed, døende Barn lagt i hans Sted. Følger man denne Drengs Ungdomshistorie videre, saa vil man ligeledes støde paa mange besynderlige Dverensstemmelser. Drengen skal saaledes have opholdt sig en Tidlang paa et Jagtflot i Nærheden af Nürnberg med en Ungarer til Bedvogter, og saaledes lader jo Kaspars ungariske Reminiscentjer (Erindringer) sig forklare paa en langt simpleere Maade, end om han selv skulde have opholdt sig i Ungarn. Daumer udtaler den Formodning, at man sikkert i Arkiverne i Karlsruhe vilde kunne finde den fuldstændige Oplysning paa Gaaden, og efter hans Mening kunde der heller ikke nu være nogen vægtig Grund til at anse Offentliggjørelsen af den rette Sammenhæng for mindre ønskelig.

Modpartiet, som i Kaspar ikke vilde se andet end en udlært Bedrager, søger en Støtte for sine Argumenter deri, at i de senere Aar den unge Mand's aandelige Udvikling ikke naaede over det Almindelige.

Men ved nærmere Betragtning synes dette snarere at være et Modbevis. I Begyndelsen, saa længe hans Hjerne endnu befad den største Modtagelighed for alle Indtryk, udvidedes hans Begreber paa en forbausende Maade. Dverspændte Folk, som ikke havde nok i hans Skjæbnes Vidunderlighed, vilde nu tilmed gjøre ham til et stort Geni, og da dette første, heftige Behov af hans efter Oplysning tørstende Sjæl var tilfjernet, og det begyndte at sagtne noget i den hurtige Tillegnelse, saa benyttede man dette som et Angrebspunkt mod ham.

Vi skal her til Slutning gjengive den korte Beskrivelse, som Feuerbach i 1832 meddeler over Hausers ydre Fremtræden. Han siger:

„Hvis Kaspar Hauser, som jo nu maa betragtes som tilhørende den civiliserede Del af Menneskeheден, ukjendt traadte ind i et større Selskab, saa vilde han paa Grund af det besynderlig Fremmedartede, der hviler over ham, snart vække Alles Opmærksomhed. Dette tiltalende Ansigt, i hvilket Barnets bløde Træk forener sig med Mandens skarper Former, og med enkelte lette Furer, der tilhøre en sildigere Alder, og som paa engang udtrykker inderlig Hjertensgodhed, betænksomt Alvor og en mild Melankoli, — denne Naivitet (Trosthylbigheid), denne tillidsfulde Aabenhed og ofte mer end barnlige Uerfarenhed, forbundet med noget vist Gammelflogt og Gravitetist i Tale og Væsen, noget paa samme Tid baade Fornemt og Utvungent; — og saa denne Banstielighed for at finde Ord, denne besynderlig fremmede og haarde Betoning, det Stive i hans Holdning, det Tungvindte i hans Bevægelser, — alt dette gjør, at han vil forekomme enhver tænksom Jagttaget som en Blanding af Barn, Yngling og Mand, uden at man vil være i Stand til strax at gjøre sig Rede for, hvilken Alder denne saa forunderlige og dog saa indtagende Stabning har.“

Sokrates's Forsvarstale ved Platon.

(Oversat af J. Mars).

(Fortsettelse).

I.

Hvad Indtryk I, mine Medborgere, har faaet af mine Anklagere, det ved jeg ikke; men mig havde de nær bragt til at glemme mig selv, saa overbevisende talte de; og dog — et sandt Ord har de faagodtsom ikke sagt. Men der var især en af de mange Løgne, de kom med, som jeg maatte undre mig over, og det var, da de sagde, at I maatte være paa Eder's Post for ikke at blive narrede af mig, da jeg skulde være saadan en stor Taler. Thi at de ikke skamme sig over, at de nu strax i Gjerningen vil blive gjendrevne af mig, naar det viser sig, at jeg ikke i mindste Maade er nogen stor Taler, det synes jeg var en stor Frækhed af dem, — uden det saa skulde være, at de kalde den en stor Taler, som taler sandt; thi er det Meningen, saa maa jeg vel selv tilstaa, at jeg er en Taler, sjønt ikke paa deres Vis.

Disse Mænd har al saa, som jeg paa-
 staar, lidet eller intet Sandt sagt. Men
 af mig skal I saa høre den rene Sand-
 hed; det bliver rigtignok ikke saadan Tale,
 som deres var, prydet og udsmykket med
 firlige Vendinger og Udtryk; jeg kom-
 mer til at tale ligesom, som Ordene
 falde mig i Munden, — i fuld Tillid
 til, at hvad jeg siger, er ret og sandt;
 Ingen maa derfor vente det anderledes;
 det vilde jo dog, Borgere, heller ikke søm-
 me sig for den Alder, jeg er i, at træde
 frem for Eder som en Yngling, der over
 sig i at forme sine Ord efter Kunstens
 Regler! Smidlertid beder og bønjalder
 jeg Eder indstændig derom, mine Med-
 borgere, at om I høre mig ved mit Forsvar
 bruge det samme Sprog, som jeg pleier

bruge baade paa Torvet ved Begyelerernes
 Borde, hvor mange af Eder har hørt
 mig, og andensteds, maa I ikke blive for-
 undrede eller gjøre nogen Støi for den
 Sags Skyld. Det forholder sig nemlig
 saaledes: Dette er første Gang, jeg træ-
 der frem for Retten, og nu er jeg over
 70 Aar gammel; jeg er derfor aldeles
 fremmed for den Maade, man her bruger
 at tale paa; om jeg nu var en virkelig
 fremmed*), saa vilde I dog vist se igjen-
 nem Fingre med, at jeg talte i den
 Mundart og paa den Maade, jeg var op-
 født i; paa samme Maade beder jeg Eder
 da nu om dette — og jeg tror, det er et
 billigt Ønske, — at I ikke vil bryde
 Eder om Maaden, jeg taler paa, (thi
 den er muligens daarligere, men kunde
 jo ogsaa muligens være bedre, end den
 sædvanlige), men alene tage Hensyn til
 og lægge noie Mærke til, om det, jeg siger,
 er rigtigt eller ikke; thi dette er en Dom-
 mers Pligt; Talerens Pligt er at sige
 Sandhed.

Kap. 2. Først bør jeg da, mine Med-
 borgere, forsøre mig mod de første
 falske Klageposter, som jeg har været
 Gjenstand for, og mod de første An-
 klagere, og derefter mod de senere. Mod
 mig er der nemlig fremstaaet mange An-
 klagere for Eder, og de har allerede fra
 gammel Tid af, gennem mange Aar,
 talt imod mig og dog intet Sandt sagt;
 og disse frngter jeg mere for end An-
 to's**) og de Andre, der har fulgt ham,

*) Det er fra andre Egne af Grækenland.

**) Anst's var en ivrig Demokrat og en
 rig og anset Mand, der havde stor Indfly-
 delse i Athen; han var ogsaa i Virkeligheden
 Hovedmanden ved Anklagen mod Sokrates,

— skjønt jo ogsaa disse ere farlige. Men de andre ere farligere, — Borgere, de som har taget sig af de fleste af Ederlige fra Varns Ben af og søgt at overbevise Eder og anklaget mig og snaffet om, at „der er en vis Sokrates, en hoi-lærd Mand, som baade grubler over, hvad der er paa Himmelen, og har udforsket alt det, som er under Jorden, og som gjør Uret til Ret.“ Disse Folk, som har spredt dette Ord ud, de — Medborgere! — ere mine farlige Anklagere. Thi naar Nogen hører Saadant, saa tænker han, at de, som give sig af med slike Undersøgelser, heller ikke tro paa Guder. Dertil kommer, at der er Mange af disse Anklagere, og allerede i Lang Tid har de anklaget mig; endvidere har de talt for Eder, medens J var i den Alder, da i lettest maatte have sættet Lid til dem, nemlig medens J vare Børn eller ganske unge Menneſter; og de havde aldeles fri Mark ved sin Anklage, da der ingen var til at forsvare mig. Men det aller urimeligste er det, at man ikke engang kan vide og nævne deres Navne, — undtagen forsaavidt der kan være en eller anden Komædieſtriver iblandt dem. Men de, som af Had og Lyſt til Bagvaskelse har søgt at overbevise Eder, eller som ogsaa virkelig selv vare overbeviste og derfor gjerne vilde overbevise Andre, alle disse er det vanskeligt at komme nogen Vei med. Det er jo ikke engang muligt at faa Nogen af dem frem her for Retten og forhøre dem; men jeg er nødt til, idet jeg skal føre mit Forsvar, ganske at kæmpe som mod en Skygge og at holde Forsvar, uden at der er Nogen, som svarer.

saaledes som denne her betegner ham, uagtet det i Foramen ikke var ham, men Meletos, — en Poet, som vi forresten ikke ved synderligt om, — der optraaite som Hovedklager, medens Anytos og Demagogen Lykon kun optraaite som Medanklagere, der støttede Meletos.

Ogsaa J faar altsaa gaa ind paa denne min Betragtning, at jeg har haft to Slags Anklagere, nemlig dels de, som nu nylig har anklaget mig, og dels, som sagt, de fra gammel Tid af. Og J vil indrømme, at jeg først bør forsvare mig mod disse; thi J har jo ogsaa baade før hørt dem anklage mig og meget oftere end de senere.

Nu vel! jeg skal altsaa forsvare mig, mine Medborgere, og forsøge i denne korte Stund at faa udrøddet de falske Meninger om mig, som gennem saa lange Tidens Bagvaskelser er indgivet Eder. Ja, jeg skulde vistnok meget ønske, at dette kunde lade sig gjøre — om det kunde blive til Gavn baade for Eder og for mig —, og at jeg kunde udrette Noget ved mit Forsvar; men jeg tror rigtignok, at det ikke er let, og det staar klart for mig, hvor vanskelig en Sag det er. Dog, det faar nu gaa, som Gud vil; men Loven maa jeg lyde og føre mit Forsvar!

Kap. 3. Lad os altsaa gaa tilbage til Begyndelsen og opfaſte de Spørgsmaal, hvad det er for en Bestyrdning, som har givet Anledning til Bagvaskelsen mod mig, og som vistnok ogsaa Meletos har troet paa, naar han har fremsat denne Klage mod mig. Nu vel! hvilken Paaſtand har da mine Bagvaskere grundet sin Bagvaskelse paa? Jeg faar altsaa bringe den i Form ligesom virkelige Anklageres edsporne Klage og læse den op: „Sokrates er skyldig og handler utilbørligt, idet han undersøger baade det, som er under Jorden, og hvad der er paa Himmelen, og gjør Uret til Ret og lærer Andre op til det selvsamme.“ Saa omtrent lyder den. Dette har J jo ogsaa selv seet i Kriſtoſanes's Komædie*).

*) Komædien „Skjerne“, hvori Kriſtoſanes gjorde Nar af Sokrates; denne henger høit

hvorledes en Sokrates farer omkring der og baade snaffer om, at han svæver i Luften, og vrøvler en hel Del andet Brøvl om Ting, som jeg for min Del ikke har det allermindste Skjøn paa. Og jeg siger ikke dette som den, der agter denslags Rundstab ringe, om Nogen virkelig har Indsigt i sllige Ting, eller forat jeg ikke skulde blive udsat for saa slem en Anklage fra Meletos's Side; men, mine Medborgere, jeg har nu engang ikke nogen Indsigt i disse Ting. Og som Vidner kan jeg stille de fleste af Eder selv, og jeg forlanger, at I skal opløse og underrette hverandre derom, alle de af Eder, som nogenstunde har hørt paa mine Samtaler, — og det er mange. Erklær altsaa for hverandre, om Nogen af Eder nogenstunde har hørt mig sige et eneste Ord om sllige Ting i mine Samtaler! — og deraf vil I kunne erindre, at det forholder sig paa samme Maade ogsaa med de øvrige Ting, som Mængden har at sige om mig.

Kap. 4. Men intet af dette er jo Tilfældet, og om I af Nogen har lært, at jeg giver mig af med at undervise Folk og tager Penge derfor, saa er heller ikke det sandt. Jeg anser forøvrigt ogsaa det for en fortræffelig Ting, om Nogen skulde være istand til at undervise Folk, — som en Gorgias fra Leontioi, en Proditos fra Koes eller en Hippias fra Elis. Thi enhver af disse Mænd, Borgere, kan rejse til hvilken som helst By og der saa de Unge, som har Udgang til uden Betaling at omgaaes med hvem de vil af sine egne Medborgere, saa dem overtalt til at opgive Omgangen med disse og slutte sig til dem og give dem Penge derfor, ja Tak til! Der er jo ogsaa en anden lærd Mand her, en Parier, som jeg har hørt

oppe i en Kurv, og da En spørger ham, hvad han der tager sig for, svarer han: „Jeg svæver i Luften og studerer Solen“.

opholder sig her i Byen. Jeg traf nemlig en Mand, der har givet flere Penge ud til Bismænd, end alle Andre tilsammen, nemlig Kallias, Hipponikos's Søn. Denne Mand gjorde jeg da følgende Spørgsmaal (han har nemlig to Sønner): „Du Kallias“; sagde jeg, „hvis nu dine Sønner var Føler eller Kalbe, saa maatte vi vel tage En til at passe dem? En, som kunde gjøre dem sllinke og dygtige i de gode Egenstaber, der hører Føler og Kalbe til; det maatte da være en af Beriderne eller af Landmændene; men nu, da de ere Mennesker, hvem har du nu i Sindet at tage til at passe dem? hvem er det, som har Indsigt i den Sags gode Egenstaber, som hører et Menneske og en Statsborger til? Jeg forudsætter nemlig, at du, som har Sønner, maa have overveiet den Ting; er der nogen Saadan, sagde jeg, eller ikke?“ „Jo vist er der det“, sagde han. „Hvem da“, sagde jeg, „og hvor er han fra, og hvad tager han for sin Undervisning?“ „Det er Euenos fra Parop“, sagde han, „og han tager fem Miner“ (omtrent \$16.00). Og jeg maatte da prise Euenos lykkelig, om han i Sandhed kan hin Kunst og underviser saa rimelig. Jeg vilde idetmindste selv være meget stolt og fry, om jeg kunde dette; men, mine Medborgere, jeg kan det ikke.

Kap. 5. Nu kunde maasse nogen af Eder indvende: „Men Sokrates, hvori bestaar da din Virksomhed? hvor ere disse Bagvaskelser mod dig komne fra? Thi naar du ikke over nogen særegen Virksomhed, forskjellig fra andre, da kan jo dog vel ikke et saadant Ord og Rygte være kommet op, hvis du ikke gjorde Andet end Folk i Almindelighed? Sig os derfor, hvad det er, for at vi ikke skal fælde en overilet Dom over dig.“ Dette synes jeg nok, man med Grund kan sige, og jeg skal derfor forsøge at vise Eder, hvad det

kan være, som har paadraget mig hint Ord og hine Bagvaskelser. Saa hør mig da! og maaſte vil en og anden af Eder tænke, at jeg spørger; J kan dog være forviſede om, at jeg ſkal ſige Eder den rene Sandhed.

Jeg har nemlig, mine Medborgere, ikke af nogen anden Grund faaet dette Ord paa mig end formedelſt en Slags Viſdom. Hvad er da det for Slags Viſdom? Det er den, ſom kanſke netop er den menneſkelige Viſdom; thi det ſer virkelig ud til, at jeg har denne Viſdom; de Andre derimod, ſom jeg nys talte om, de maa vel kanſke have en overmenneſkelig Viſdom, — eller ogſaa ved jeg ikke, hvad jeg ſkal kalde den; thi jeg forſtaar mig i alle Falſk ikke paa den; og hvis Nogen ſiger det, ſaa lyver han og bagtaler mig. Og gjør mig nu ingen Støi, Medborgere, om J end ſkulde finde, at jeg fører et noget stort Ord; det er nemlig ikke mine egne Ord, jeg har at ſige, men jeg ſkal henføre det til en Hjemmelſmand, J kan lide paa. Til Vidne om min Viſdom, om jeg overhovedet har nogen, og af hvad Slags den er, vil jeg nemlig fremſtille Eder Guden i Delfoi*). J kjender jo nok Chaireſon**). Han var min Ven fra Ungdommen af, og han var ogſaa en Ven af Flerheden af Eder og var med

i denne Flugt og kom tilbage igjen med Eder. Og J ved jo, hvordan Chaireſon var, hvor ivrig han var i Alt, ſom han gav ſig af med. Saaledes tog han ſig ogſaa engang for at drage til Delfoi og gjøre Draſlet dette Spørgsmaal — og, ſom ſagt, ingen Støi, Borgere! — han ſpurgte altsaa, om der gaves nogen mere viſ end jeg. Pythia (d. e. Præſtinden) ſvarede da, at der ingen viſere gaves. Og dette kan hans Broder her vidne for Eder om, da Chaireſon ſelv er død.

Kap. 6. Og læg nu Mærke til, hvorfor jeg fortæller dette. Jeg vil nemlig forklare Eder, hvoraf Bagvaskelſen imod mig er opſtaaet. Thi da jeg hørte om dette Draſelſvar, tænkte jeg ſom ſaa: „Hvad kan vel Guden mene, og hvad kan det være, han ſigter til med ſaadan gaadefuldt Tale? Thi jeg ved jo med mig ſelv, at jeg ikke i allermindeſte Maade er viſ; hvad kan han da mene med at ſige, at jeg er det viſeſte Menneſke? Thi lyve kan han dog ikke, det gaar jo ikke an for ham.“ Og i lang Tid var jeg nu aldeles uviſ om, hvad han kunde mene; men endelig gav jeg mig dog iſærd med at underſøge det paa følgende Maade. Jeg gif til En af dem, ſom gjælder for at være viſe, for der — om nogenſteds — at kunne gjendrive Spaadomsordet og viſe Draſlet, at „denne er viſere end jeg; men du ſagde mig!“ Jeg lagde nu noie Mærke til denne Mand (Navnet behøver jeg ikke at nævne; men det var en af Politikerne, jeg iagttog, og ſom det gif mig ſaaledes med, mine Medborgere!) og talte med ham, og da forekom det mig, at han diſtnok gjaldt for at være viſ baade i mange Andres Time og iſær i ſine egne, men ikke var det. Og ſaa forſøgte jeg at viſe ham, at han nok mente at være viſ, men ikke var det. Derved fik jeg da baade ham og mange af de Tilſtedeværende til Ubenner. Og ſaa gif

*) Apollon, hvis Draſel i Delfoi nød den ſtørſte Værdighed og Tillid i hele Grækenland.

** Chaireſon var en overmaade ivrig Beundrer af Sokrates og ſtilbrød overhovedet ſom en Enghjort; ogſaa han havde været Gjenſtand for Komedieſ Spot. Chaireſon var en god Demokrat, hvad Sokrates ogſaa forudſætter og kunde forudſætte om Flerheden af ſine Dømmere; derfor var Chaireſon ogſaa diſes „Ven“ og havde ligeſom en ſtor Del af dem flygtet fra Athen under det deſpotiſke Oligarki, ſom efter Spartas Seir blev indſat i Athen i Aaret 404, og var efter Demokratiets Gjenoprettelſe det følgende Aar vendt tilbage igjen. Diſe Begivenheder laa kun omtrent fire Aar forud for Proceſſen mod Sokrates.

jeg hørt og tænkte ved mig selv som saa : „Jeg er dog visere end denne Mand ; thi det lader til, at ingen af os ved noget Sjønt og Godt ; men han indbilder sig at vide Noget, sjønt han ikke ved det ; jeg derimod — ligesom jeg nu engang ikke ved Noget, saaledes indbilder jeg mig det heller ikke. Det synes idetmindste saa, at jeg maa være en Smule visere end han, forsaavidt nemlig som hvad jeg ikke ved, det indbilder jeg mig heller ikke at vide.“

Derefter gik jeg til en anden af dem, som gjelder for endnu visere end denne ; og jeg fik det selvsamme Indtryk. Og saa der fik jeg baade denne og mange andre til Uvenner.

Kap. 7. Efter dette gik jeg da strax videre i Rækken og mærkede godt — baade til min Sorg og Skæf —, at jeg gjorde mig forhadet ; men jeg syntes dog, at jeg nødvendigtvis maatte sætte Hensynet til Guden over alt Andet ; jeg maatte altsaa for at undersøge, hvad Draklets Mening var, gaa til alle dem, som gjaldt for at vide Noget. Og, mine Medborgere ! — (jeg maa sige Eder Sandheden) det gik mig virkelig saa : det syntes mig næsten, naar jeg undersøgte Tingen i Overensstemmelse med, hvad Guden havde sagt, at de mest Ansæede var de, der manglede mest, medens Andre, der gjaldt for at være daarligere, i Virkeligheden stod høiere i Indsigt. Jeg maa altsaa fortælle Eder, hvorledes jeg slakkede om og formelig gjorde mig al mulig Umag for, at Draklets varet til Syvende og Sidst skulde blive mig uigjendriveligt.

Efter Politikerne gik jeg nemlig til Digterne, baade til Tragikerne og til dem, som skriver Dithyramber, og til de øvrige, i den Tanke, at jeg der saa at sige skulde gribe mig selv paa friskt Gjærning i at have mindre Kundskab end disse. Jeg tog altsaa frem deres Digte, dem som

forekom mig at være mest omhyggeligt gjennemarbejdede, og spurgte dem saa, hvad deres Mening var, — forat jeg med det Samme ogsaa kunde lære Noget af dem. Men jeg stammer mig, Borgere, ved at sige Eder Sandheden ; men det maa dog siges : thi rent ud sagt, næsten alle de Andre, som vare tilstede, kunde tale bedre end Digterne selv om det, som disse havde skrevet. Jeg kom saaledes ogsaa med Hensyn til Digterne meget snart til den Erkjendelse, at det ikke var af Visdom, de digtede sine Digte, men af et Slags Naturgave og Inspiration, paa samme Maade som Seerne og Spaamændene ; thi ogsaa disse sige mange skjønne Ting, men v i d e Jutet af det, de sige ; og det blev mig klart, at det forholdt sig omtrent paa samme Maade med Digterne ; og tillige mærkede jeg, at fordi de kunde digte, saa ansaa de sig selv for at være de viseste Mennesker ogsaa i alle andre Retninger, hvori de ikke vare det. Saa forlod jeg da ogsaa dem med den Overbevisning, at jeg i samme Mon stod over dem som over Politikerne.

Kap. 8. Til sidst gik jeg da til Haandverkerne. Jeg vidste nemlig med mig selv, at jeg saa at sige Jutet forstod mig paa ; men om disse vidste jeg, at jeg vilde finde, at de forstod sig paa mange skjønne Ting. Og heri blev jeg ikke skuffet ; de forstod sig virkelig paa, hvad jeg ikke forstod, og for saa vidt vare de visere end jeg. Men, mine Medborgere, jeg fandt, at ogsaa de gode næringsdrivende Borgere havde den selvsamme Feil som Digterne : fordi de med Dygtighed udøvede sin Kunst, saa indbildte de sig Alle som En, at de ogsaa i alle de andre største og vigtigste Ting vare de viseste Mennesker, og demme deres Wildfarelse fordunklede hin Visdom, saa at jeg i Draklets Navn maatte spørge mig selv, hvad jeg skulde foretrække, enten at være,

som jeg er, — altsaa uden deres Visdom, men ogsaa uden deres Daarlighed, — eller at have begge Dele, som de har. Og jeg maatte svare mig selv og Draklet, at det var bedst for mig at være, som jeg er.

Kap. 9. Ved denne Undersøgelse har jeg altsaa, mine Medborgere, paadraaget mig mange Uvenskaber og det de allerheftigste og bitreste, saa at mange Bagaastelser ere opkomne deraf, og tillige er dette Ord kommet ud, at jeg er vis. De, som ved saadanne Leiligheder ere tilstede, tro nemlig, at jeg selv maa besidde Visdom i de Ting, hvori jeg blotter Andre. Men, Borgere, det lader til, at det i Virkeligheden er Guden, som er vis, og at han med dette Drakelsvar mener det, at den menneskelige Visdom er lidet eller intet værd. Og det er klart, at han med dette sit Udsagn ikke tænker paa Sokrates, men at han kun har brugt mit Navn og taget mig til Exempel, som om han vilde sige: „den af Eder, I Mennesker, er den vise, der ligesom Sokrates har erkjendt, at han med Hensyn til Visdom i Virkeligheden intet Værd har.“ Derfor er det altsaa, jeg endnu gaar omkring og undersøger og efterforsker i Overensstemmelse med, hvad Gudene har sagt, om jeg skulde kunne holde Noget for vis enten blandt Borgere eller blandt de Fremmede; og naar jeg finder, at En ikke er vis, saa kommer jeg Gudene til Hjælp og beviser, at han ikke er det. Og som Følge af dette Arbejde har jeg ikke faaet Tid til at udrette Noget, som er at tale om, hverken i det offentlige Liv eller i mine private Forhold; men jeg er i den største Fattigdom paa Grund af denne Virksomhed i Gudens Tjeneste.

Kap. 10. Hertil kommer nu, at de Unge, som følge mig, de som har bedst Tid, de rigeste Mænds Sonner, af sig selv finde Fornøielse i at høre Folk blive

udspurgte, og selv efterligne de mig ofte, og saa give de sig til at udspørge Andre, og da tænker jeg, de finde mere end nok af Folk, som tro, at de vide Noget, men lidet eller intet vide. Deraf følger nu, at de, som udspørges, bliver ærgerlige paa mig, ikke paa sig selv, og sige, at den Sokrates er en rigtig Slyngel og forværver de Unge. Og naar Noget spørger dem, hvad han da gjør med dem, eller hvad han lærer dem, saa har de Intet at sige; thi de vide det ikke; men forat det ikke skal se ud, som de staa fast, komme de med dette, som man har paa rede Haand mod alle Filosofer, at han underviser dem om, hvad der er paa Himmelen og under Jorden, og lærer dem ikke at tro paa Guder og at gjøre Uret til Ret. Thi Sandheden, tænker jeg, de nødig vil ud med, nemlig at de har lagt for Dagen, at de vel gjøre Fordring paa at have Kundskab, men ingen har. Da nu disse Folk ere forfængelige og ivrige, og der er mange af dem, og de tale meget heftigt og overbevisende om mig, saa har de fyldt Ederes Øren med disse Bagaastelser, som de saa længe og saa ivrigt har holdt paa med. Blandt disse har nu ogsaa Meletos angrebet mig og Anxtos og Lykon, — Meletos, forbitret paa Digternes Begne, Anxtos paa de næringsdrivende Borgeres og Politikernes, Lykon paa Talerens. Derfor vilde jeg, som jeg strax i Begyndelsen sagde, blive meget forundret, om det skulde lykkes mig i denne korte Stund at faa udryddet de falske Meninger om mig, som gennem denne Bagaastelse har grebet saaledes om sig iblandt Eder.

Her har I da Sandheden, Medborgere, og jeg taler til Eder uden at lægge Skjul paa nogen Ting, enten Stort eller Smaat, og uden noget som helst Forbehold. Og dog er jeg temmelig vis paa, at jeg just derved vækker Uvillie mod mig. Men dette er ogsaa et Bevis paa, at det

er Sandhed, jeg siger, og at det hænger saaledes sammen med Bagvaskelsen mod mig og med dens Marsager. Og hvis I nu eller senere ville undersøge dette, skal I finde, at det forholder sig saa.

Kap. 11. Med Hensyn til de Klager, som de første Anklagere har fremført mod mig, faar da dette være tilstræffeligt som Forsvar ligeoverfor Eder. Men mod Meletos, den Hædersmand og Jædrelandsven, som han kalder sig, og de senere Anklagere skal jeg nu forsøge at forsvare mig. Idet vi nemlig regne disse som den anden Klasse af mine Anklagere, saa vi nu tage ogsaa deres Klage for os. Den lyder omtrent saa: han paastaar, „at Sokrates er skyldig, idet han fordærver de Unge og ikke tror paa de Guder, Staten tror paa, men paa andre, nye dæmoniske Ting*)." Saaledes lyder Bestyldningen; men af denne Bestyldning vil jeg undersøge hvert enkelt Punkt for sig.

Han paastaar altsaa, at jeg er skyldig, idet jeg fordærver de Unge. Men jeg, mine Medborgere, jeg paastaar, at Meletos er skyldig, forsaavidt som han spørger for fuldt Alvor og letsindigen fører Folk i Processer og giver sig Udseende af at være Interesse og Omsorg for Ting, som han aldrig har bekymret sig en Smule om. Men at dette forholder sig saaledes, skal jeg søge at paavise ogsaa for Eder.

Kap. 12. Kom da, Meletos**), og svar mig: Er det ikke saa, at du sætter

*) Ting, som tilhører eller kommer fra Dæmoner, d. e. overnaturlige Væsen. Ordet dæmonisk maa altsaa ikke her tages i den Betydning, som det nu i Almindelighed har. Om Grunden til, at vi desuagter beholder det i Doversættelsen, se Anm. 1 til Kap. 19.

**) Den ene Part kunde urder sin Tale for Retten henvende Spørgsmaal til den anden, og denne var forpligtet til at svare paa dem.

stor Pris paa, at de Unge kan blive saa gode, som muligt?

Meletos: Jo.

Sokrates: Nu, saa fortæl da disse Herrer, hvem det er, som gjør dem bedre; det er jo klart, at du ved det, siden det er en Sag, som ligger dig paa Hjerte. Thi efterat du, som du mener, har opdaget, hvem der fordærver dem, nemlig mig, stævner du mig hid og anklager mig; saa nævn da nu ogsaa den, som forbedrer dem, og paavis for Dommerne, hvem det er. — — — Ser du, Meletos, at du tier og ikke har Noget at sige? Synes du dog ikke, at det er en Skam og et fuldstændigt Bevis for, hvad jeg siger, at du ikke har bekymret dig Noget derom? — — Men saa sig det dog, min gode Mand, hvem gjør dem bedre?

Meletos: Lovene.

Sokrates: Nei, det er ikke det, jeg spørger om, men hvilket Menneske, — og et saadant Menneske maa da først og fremst netop kjende Lovene.

Meletos: Disse her da, Sokrates, Dommerne.

Sokrates: Hvad siger du, Meletos? Er disse istand til at opdrage de Unge, og gjøre de dem bedre?

Meletos: Ja ganske vist.

Sokrates: Er det alle, eller kun en Del af dem, og Resten ikke?

Meletos: Alle.

Sokrates: Godt sagt! Vi faa paa den Maade en stor Overflod af Mennesker, som gjør Gavn*). Men videre! Tilhørerne der, gjør de dem bedre eller ikke?

Meletos: Ogsaa de.

*) Dommerne i Sokrates's Sag var sandsynligvis 501. Det hele Kollegium af Dommere („Heltasterne"), som til de enkelte Sagers Behandling delte sig i flere særskilte Domstole, udgjorde 6000 Mand, der blev udtagne ved Løbtækning blandt samtlige Borgere.

Sokrates: End Medlemmerne af Raadet?

Meletos: Dgfaa Medlemmerne af Raadet.

Sokrates: Men nu de, som er i Folkeforsamlingen, Folkeforsamlingsmændene, forderver da de de Unge? Eller gjør ogsaa de dem allesammen bedre?

Meletos: Dgfaa de.

Sokrates: Det ser altfaa ud til, at alle Athenere gjør dem brave og gode undtagen jeg, og at jeg alene forderver dem; er det saa du mener?

Meletos: Ja, det mener jeg netop.

Sokrates: Det er en stor Ulykke, du tillægger mig! Svar mig nu ogsaa paa dette: Mener du, at det forholder sig paa samme Maade med Heste? at de, som gjør dem bedre, er alle Mennesker, men kun en den, som forderver dem? eller tværtimod, at det kun er en eller ganske faa, som formaar at gjøre dem bedre, nemlig Beriderne, medens de fleste Mennesker forderver Hestene, naar de stiller med dem? Er det ikke saa, Meletos, haade med Heste og med alle andre Dyr? — — Jo, det skulde jeg mene, enten saa du og Anytos siger Nei eller Ja. Det vilde jo vistnok være en stor Ulykke for de Unge, hvis der virkelig kun gives en, som forderver dem, medens alle andre gjør dem Gavn. Men, Meletos, du lægger jo tydelig nok for Dagen, at du aldrig har betyænnet dig om de Unge, og du giver klart din Ligegehyldighed tilkjende, at du ikke har haft nogensomhelst Interesse for de Ting, du stævner mig hid for.

Kap. 13. Men. — Meletos! — sig os videre, hvad der er bedst, enten at ho blandt gode Borgere eller blandt slette? — Svar mig dog, Kjære! Det er jo ikke noget vanskeligt Spørgsmaal, jeg gjør dig. Gjør ikke de slette Dndt mod dem, som

til enhver Tid er dem nærmest, men de gode Godt?

Meletos: Jo, ganske vist.

Sokrates: Er der da Nogen, som heller vil lide Skade af dem, han omgaaes med, end have Hjælp og Gavn af dem? — Svar, min gode Mand! Dgfaa Loven byder dig jo at svare. Er der Nogen, som ønsker at lide Skade?

Meletos: Nei naturlignvis.

Sokrates: Nu vel! Stævner du mig da hid i den Tanke, at jeg frivillig eller ufrivillig forderver de Unge og gjør dem slettere?

Meletos: Frivillig, mener jeg.

Sokrates: Hvorledes, Meletos? Er du, saa ung en Mand, i den Grad visere end jeg, der er saa gammel, at du har erkjendt, at de Dnde altid gjør sin Næste Dndt, men de Gode Godt, medens jeg derimod er kommen saa langt i Daarstaa, at jeg ikke engang skjønner dette, at hvis jeg gjør nogen af mine Omgangsvenner Dndt, saa vil jeg staa i Fare for selv at lide Dndt af ham, — saa at jeg, efter hvad du paastaar, frivillig fører saa stort et Dnde over mig — Nei, det faar du ikke mig til at tro, Meletos, og heller ikke noget andet Menneske, tænker jeg; men enten forderver jeg dem ikke, eller, om jeg forderver dem, saa er det ufrivillig, saa at du i begge Tilfælde lyver. Men hvis jeg forderver dem ufrivillig, saa har man ikke Lov til for saadanne ufrivillige Feil at stævne Folk hid; men man faar tage dem for sig privat og belære og formane dem; thi det er klart, at naar jeg bliver belært derom, vil jeg holde op med det, som jeg gjør ufrivillig. Men — at komme til mig og belære mig, det slyde du, og det vilde du ikke; men hid stævner du mig, hvor man kan stævne dem, som trænge til Nedsættelse, men ikke dem, som trænge til Belærelse. (Fortsættes).

Lidt om Zodiakalshjet.

Zodiakalshjet har Udseende af en fra Horizonten opstigende, oventil affmalende, svagt stinnende Lysstribe. Uagtet det, naar man engang er gjort opmærksom paa det, kan sees meget godt, er der dog Mange, der aldrig har lagt Mærke dertil, selv blandt Folk, som ellers er vant til at iagttage Stjernehimlen. Det bliver i Almindelighed antaget for en Rest af Dæmringen eller det første Tegn til den opgaaende Sol. Paa en Tid af Aaret sees det nemlig bedst i Vest en Tid efter Solens Nedgang, paa en anden Tid viser det sig bedst i Ost noget før Solens Opgang. Rigesom Himmellegerne forresten deltager Lysstriben i Himmeltuglens tilshneladende Bevægelse; om Aftenen gaar den ned, efter at have vist sig en Tid over Horizonten; om Morgenens overstraaes dens Lys af den opgaaende Sol. Skjønt Zodiakalshjet ofte kan have større Lysstyrke end Melkeveien, er det dog mindre sjenfaldende, dels fordi det aldrig naar nogen synderlig Høide over Horizonten, dels fordi det ikke som Melkeveien har skarpe Grændser, men flyder umærkelig hen i Himmelfrummet. Navnet har det faaet deraf, at Lysstribens Længderetning faldt nogenledes sammen med det Belte paa Himmeltuglen, som kaldes Zodiakus, Dyrefredsen. Da denne under vore Bredder altid tegner sig skraa til Fjorhold til Horizonten, følger heraf, at Zodiakalshjets Stribe hos os altid sees stillet paa Skraa. Mellem Vendetredsene kan man derimod til sine Tider se den stillet ret op og ned. Aftenzodiakalshjet iagttages lettest hos os i de tre første Maanedre af Aaret, nemlig dog i Februar. Betragter man da Himlen en klar Aften fra et Sted, hvor man har fri Udsigt mod Vest, vil

man i den anden Time efter Solens Nedgang utvivlsomt faa det at se. Morgenzodiakalshjet sees bedst i Oktober; men det viser sig da saa tidligt paa Morgenens „i Hundevagten“, at vel de færreste er oven Sengen paa den Tid.

Hvad er Zodiakalshjet? Vi vil forbigaa ældre Meninger, hvis Feilagtighed allerede tidligere er godtgjort og blot nævne de to nyeste Anstuelser. Den ene, der for ikke lang Tid siden er bleven fremsat af en italiensk Meteorolog, Serpieri, gaar ud paa, at Zodiakalshjet skal være et ganske jordisk Fænomen ligesom Nordshjet. S. Geelmuyden, Professor i Astronomi ved Universitetet i Kristiania, har for et Aars Tid siden i „Archiv for Mathematik og Naturvidenskab“ levert en Afhandling om Zodiakalshjet, og denne Afhandling er siden ogsaa udgivet særskilt. Geelmuyden leverer i sin Afhandling en Kritik af Serpieri's Arbejde, hvorved det lidet Holdbare i hans Anstuelser eftervises. — En anden Mening er, at Zodiakalshjet er af kosmisk Natur, nemlig Sollys, der reflekteres (kastes tilbage) fra en tallos Skare smaa Legemer, som bevæger sig i Rummet. Denne er hidtil blot fremsat som en løs Formodning. Geelmuydens Fortjeneste er at have optaget denne Tanke og under Forudsætning af dens Rigtighed at have gjort Zodiakalshjets Lysstyrke til Gjenstand for skarpsindige Beregninger. Herved synes han at have bragt Spørgsmaalet nær sin endelige Løsning.

Af Smaaleger eller Meteoritter gives der i Rummet Milioner. Dette fremgaar noksom af det store Antal, der som Stjerneflud opfanges i Aarets Løb, blot af vor lille Jord. Man regner, at hver Jagttager paa Jorden Aaret rundt

kan se i Gjennemsnit 10 Stjernestub i Timen i den Del af Jordatmosfæren, som han overser. Hvad allerede Kepler anfører om Kometerne, at de ere talrigere end Fiskene i Havet, gjælder altsaa i endnu langt høiere Grad om Meteoriteterne. Men Mængden er endnu ikke nok til Zodiacalhjets Forklaring; Bestaaenheden af det Lys, som de sender os, vil i væsentlig Grad være afhængig af deres Fordeling i Rummet. Og i denne Henseende giver Schiaparellis Opdagelse angaaende Stjernestubbene gode Binde. Han har paavist, at Meteoriteterne ligesom Kometerne bevæge sig i langstrakte Baner omkring Solen. I blandt den store Mængde af Kometer, som man kjender, gives der et ringe Antal, hvis Baner ere sammenlignelsesvis lidet langstrakte, og som har saavidt lange Baner, at de kan løbe rundt Solen paa nogle faa Aar. Dette benytter Geelmuyden. Det samme Forhold maa, siger han, antages at finde Sted ogsaa ved Meteoriteterne; foruden det store Antal med lange Omløbstider maa der sandsynligvis ogsaa gives et mindre Antal med korte. Disse sidste maa fremdeles antages at have den samme Egenskab, som er eiendommelig for Kometer med kort Omløbstid, nemlig, at deres Baner danner smaa Hældningsvinkler med Jordbanen. Geelmuyden efterviser nu ved Beregninger, som vi her ikke kan gaa nærmere ind paa, at Følgen heraf vil blive, at de fleste

Meteoriter vil, seet fra Jorden, vise sig omkring Ekliptiken (d. e. Solens Bane gjennem Dyrkedretsen). Der findes altsaa den uveligste Overensstemmelse Sted mellem Zodiacalhjets Retning og dets formodede Aarsag. Geelmuyden viser fremdeles, at der til enhver given Tid maa findes flere Meteoriter nær Solen, end længere borte derfra (deres Antal er omvendt proportionalt med Kvadratrod af Afstanden). I bedste Overensstemmelse hermed er Zodiacalhjets gradvise Afsagen i Styrke fra Horizonten og opover. Stærkest skulde det naturligtvis vise sig nær Solen; men paa Grund af dets ringe Lysstyrke overstraales det ikke alene af det direkte Sollys, men endog af Dæmringen, saalænge noget af denne er synlig. Det fremtræder kun paa mørk Grund; Maanefinnet er i Regelen ogsaa for stærkt. Ved en enkelt Veilighed kan man dog ogsaa faa se det om Dagen, nemlig under totale Solformørkelser. Det som man kalder „Corona“ under denne, er i Grunden ikke andet end et Zodiacalhjet om Dagen. „Coronaen“ viser sig som en Glorie (d. e. Straalekrands), der omgiver den formørkede Sol, med en tydelig Forlængelse langs Dyrkedretsen. Før troede man, at det var et Slags Solatmosfære; men nu antages det for høist sandsynligt, at „Coronaen“, eller, hvad der er det samme, Zodiacalhjet, er Lys, der kastes tilbage fra Meteoriter, der svæver om i Rummet. (Eft. „Naturen“).

Fra Havets Geografi.

Vandhvirvler eller Malstrømme.
(Strudler, Sytter).

Saadanne forekomme paa flere Steder i Havet, og vise sig i Strømninger, der under heftig Brusen dreie sig i stedse engeve Kredsløb om et Midtpunkt, hvor de hvirvle sig ned i Dybet.

Ved Den Megroponte i Archipelagus er en saadan Vandhvirvel eller Malstrøm, der har været ligesaa bekendt som uforklarlig i gamle Tider*). Man kaldte den dengang den chalcidiske Malstrøm efter Hovedstaden Chalcis paa Eubæa, nu Megroponte. Hvirvelstrømmene skulle især være stærke fra den 9de til den 13de og atter fra den 21de til den 26de Dag efter Nymaane, med Ebbe og Flod til samme Tid 12, 13 til 14 Gange i Døgnet. Enhver flydende Gjenstand, som kastes i Strømmen, føres ned i Dybden, og kommer først op igjen længe derefter.

Scylla og Charybdis i Mesfinastrædet vare meget frygtede**) af de ældre Søfarende. Scylla er en udhulet Klippe med Vandhvirvler paa Kyfterne af Calabrien. Charybdis er en farlig Hvirvelstrøm paa Kyfterne af Sicilien. Vor Tids kyndige Skibsførere besøge disse Steder uden Fare.

En udhulet Klippe, ligesom Scylla, findes paa Syd siden af Isle de France i det indiske Hav, og kjendes under Navn af Souffleur eller Blæseren. Vandet har her dannet formelige Hvelvinger inde under Klippen, og gennembrudt sig 2 Abninger, der ere saa glatte

*) Sagnet gaar, at Aristoteles bade af Grærelse over ikke at kunne forklare det. Man foretog, at han tastede sig i Strømmen med de Ord: „Grib nu mig, siden jeg ikke kan begribe dig.“

**) Incidit in Scyllam, qvi vult vitare Charybdin er et gammelt Ordsprog, der omtrent betyder det samme som at falde fra Åsten i Jiben.

og runde, som om de vare udarbejdede med Meiselen. Naar Brændingen er høi og Vandet sammenpresses i Gulhederne under Klippen, hvirvler det sig sprøitende op igjennem Abningerne til en Høide af 60 Fod. Naar Bølgerne vige tilbage og Vinden strømmer ind i de tomme cylinderagtige Abninger, frembringes derved en larmende og brummende Lyd, som kan høres langt borte.

Moskøe Malstrøm ved de norske Kyfter, omtrent 68 Gr. N. B., ligger i Strædet mellem Derne Røst og Værø, der høver til samme Gruppe som Vosoden. Midt i Strædet er den Klippe, som kaldes Moskø, omkring hvilken Malstrømmen danner sig i Kampen med Ebbe og Flod og Strædets egne modsatte Strømninger. Hele Phænomenet er ikke vanskeligt at forklare af lokale Aarsager. Faren ved at nærme sig Strømmen har været skildret med megen Overdrivelse, saaledes som den for Enkelte i stærke Uveir har vist sig, og ikke som den trodses af de Mange, der aarligen fiske i Nærheden af Strømmen. Mange Klipper i Havet gjør dog Seiladsen i dette Farvand meget usikker.

Sumhø med flere Malstrømme blandt Færøerne og adskillige andre i den bothniske Bugt, ved Nordkysten af Bornholm, i Long Island Sund ved Amerika ere alle af samme Slags, og lade sig forklare af lokale Aarsager.

I Havene ved Argostoli paa Cephalonia blandt de Joniske Øer, har man opdaget et Svølg, som sluger alt Vandet, der fyldest deri. Man har ovenfor dette Sted paa Strandbredden indrettet en Mølle, som drives ved en Vandbeholdning fra Havet, der samler sig i Flodtiden og udgøder sig fra Møllehullet i Svølgget.

Den første Jernbane i China.

Denne Bane har trods sin ringe Længde og den korte Tid, i hvilken den har været til, en ret mærkelig Historie, som varfler om en ny Vending i den ihærdige Kamp, der i saa mange Aar er ført imellem den europæiske og den chinesiske Kultur. Allerede den Maade, paa hvilken Wufung-Jernbanen, saa at sige, blev smuglet ind, peger hen paa, at man her har med sjærlige, chinesiske Vanskeligheder at gjøre, maaste med selve „Feng-Shui“, denne hemmelighedsfulde Magt, der er saa overordentlig vanskelig at definere, men som man ubadtil jævnlig møder i den seige, chinesiske Nationalaand. Det var „Feng-Shui“, der forbød den forrige Keiser af China at modtage den Gave af en Miniatur-Jernbane, som nogle engelske Rigmænd for en Del Aar siden tilbode at lade bygge i de keiserlige haver i Peking*). Den Gang og der strandede Udførelsen paa den alt gjenstrængende officielle Synsmaade; men maaste, tænkte Europæerne, kunde man være heldigere ved Wufung, der ligger saa langt borte fra Magtens Midtpunkt, Peking, og saa nær ved det aabne Hav, to Omstændigheder, som synes at virke meget formildende paa Feng-Shui. Da Planen var modnet, skred man til at sætte den i Verk under Ledelse af det anseede og med chinesiske Formaliteter vel kjendte Firma i Shanghai, Jardine, Matheson & Komp.; det fornødne Land

*) Man fortæller, at da den chinesiske Minister, som førte Underhandlingerne, havde udtømt alle sine øvrige Grunde imod denne Jernbane, udbrods han tilsidst: „Men Feng-Shui tillader det ikke“ — „Hvem er Feng-Shui?“ spurgte da en af Europæerne. — „Ja, det er noget, som De ikke forstaar!“ var Svaret, og dermed bleve Underhandlingerne afbrudte. Man træffer stadig i China paa Feng-Shui; men ingen kan eller vil forklare, hvad det er.

blev i al Stilhed opkjøbt og i det Diemed at benyttes til, hvad man kaldte, „Anlægget af en bedre Veir“; selve Betegnelsen „Jernbane“ blev af Forsigtighed ikke brugt. Det Keiseren tiltænkte Lokomotiv blev omdannet til at passe for en Jernbane af kun 2½ Fods Sporvidde, og saaledes blev Alt indrettet efter den mindst mulige Maalestof; men det, der ligger bag denne bestedne Begyndelse, er dog Tanken og Haabet om, at der af denne lille Spire skal fremvoxe et umaadeligt Jernbanenet, som en Gang skal aabne det store Rige med dets 4 til 500 Millioner Mennesker for europæiske Forestillinger, Fornødenheder og Frembringelser*).

Jernbanen fra Shanghai til Wufung ved det sydlige Udløb af Jangtsekiang har en Længde af omtrent 3 Mile; den fører gennem en Eng, der udelukkende staar under kinesisk Overhøied, og som ikke henhører under de saakaldte „Concessions“ eller visse Distrikter i Traktathavnene, der ere afstaaede til de Fremmede og bestyres af Konsular-Myndighederne. Omtrent Halvdelen af Banen, fra Shanghai til Kongmei, blev aabnet den 30te Juni 1876 under lidlig Deltagelse fra den kinesiske Befolknings Side; den første Dag bleve Alle befordrede frit, men selv senere var Tilstrømningen saa stor, at Logene ofte maatte afgaa flere Minuter før den fastsatte Tid før at hæmme det stærke Tiløb til Billetkontorerne. Saaledes gik Alt efter Driste i Løbet af en otte Ugers Tid, da pludselig den 24de August, ifølge Befaling fra den engelske Minister i Peking, Sir Thomas Wade, al Trafik paa Banen blev standset. Mi-

*) Efter Gotha-Almanaken for 1877 er der i det kinesiske Rige 433 Mill. Mennesker.

nisteren havde selvfolgelig været fuldstændig underrettet om det hele Foretagende lige fra Begyndelsen; hvad var der da skeet, som kunde retfærdiggjøre denne uventede Standsning? Den middelbare Foranledning var vistnok den, at en chinesisk Soldat, eller maasse en Chinejer i en Soldats Dragt, hvilket ikke er ganske det samme, nogle Uger i Forveien blev fjært over af Lokomotivet og dræbt; de, der ere mere indviiede i chinesiske Forhold, ville dog vide, at denne Hændelse, der endog var bleven forudsagt, ikke var aldeles tilfældig, og de vare nu forberedte paa, at Feng-Shui vilde vise sig. Og saaledes skeede det, „Fild-Dragen“ (d. e. Lokomotivet) blev atter indespærret.

Senere Efterretninger fra dette mærkelige Land tyde dog allerede paa, at dette svage Forsøg paa at indføre Jernbaner i China kan lykkes, men rigtignok paa det Vilkaar, at Wusungbanen gaar over til at blive kinesisk Statseieendom. Den

blev som saadan aabnet igjen i de første Dage af Januar Maaned, foreløbig paa et Aar og paa Betingelser, der ere fastsatte i en særlig Overenskomst med Vicekongen i Nanking.

Det kan ikke betvivles, at dette Folk, der bitterlig er i Besiddelse af stor Dugtighed og især af en næsten utrolig Nøjsomhed og Arbeidsomhed, og hvis ledende Statsmænd fuldkommen klart opfatte Landen og Diemedet i europæiske Indretninger, Opfindelser og Forslag, ogsaa med Tiden vil kunne magte Jernbanerne. Disse ville da komme til at bære den kinesiske Nationalitets Stempel, Bevist for, at de ere optagne i den kinesiske Statsorganisation og ere underordnede dennes Interesser. Dette er netop den Ordning, som vi træffe paa i Japan, og sikkerlig ogsaa den, som passer bedst for Chinejerne, et Folk, der har en saa stærkt udpræget Følelse for sin nationale Selvstændighed. (C. L. Madsen).

Richard den Første af England og hans Korstog.

Richard den Første, eller som hans Normanner kaldte ham, Coeur de Lion, det er Lovehjerte, kom paa Thronen i 1190. Men hans Uergjerrigheds Maal var ikke at herske over England. Hans Hu stod til at vinde Uere paa Palæstinas Sletter, og alle hans Bestræbelser rettedes paa at skaffe Midler til det Korstog, som han endnu inden Faderens Død havde lovet at foretage i Forening med den franske Konge Filip August. Denne Konges Regjeringsstiltrædelse begyndte med en af de frygteligste Jødefølgelser i England. Jøderne vare den Tids Bankrøer; og deres velsplidte Pengekister en uimodstaelig Fristelse for de Kristne.

De vare nylig uddrevne af Frankrig, og forat afværge en lignende Skæbne i England, indfandt de sig paa Richards Krøningsdag med store Foræringes til Kongen. Deres Nærværelse vakte Hobens Raseri; et Rygte udbredte sig, at Kongen havde givet Befaling til at dræbe alle Jøder, og dermed var Signalet givet til et almindeligt Blodbad. Det af London givne Exempel blev efterfulgt i de andre Byer. I York havde fem hundrede Jøder med Hustruer og Børn søgt Tilflugt paa Borgen, hvor de belejredes af Borgene; da de ikke længere kunde forsvare Stedet, dræbte de sine Kjære, satte Ild paa Husene og omkom i Flammerne.

De ombøende Godsseiere, som allesammen skyldte Føderne Penge, ilede til Domkirken, hvor deres Gjældsbeviser opbevarede, og brændte heitideligt Dokumenterne foran Alteret. De, som havde begaaet disse Udsejelser, fik liden eller ingen Straf, medens Richard, som selv havde været delagtig i Rovet, offentlig lod erklære, at han tog Føderne under sin Beskyttelse.

Medens de tidligere Korsfarere havde taget Landeveien over Konstantinopel til det hellige Land, besluttede Richard og Filip August at forsøge en anden Vej og overføre sine Tropper søværts; paa denne Maade kunde de føre alle sine Fornødenheder med sig og tillige ved Hjælp af sin Somagt, der var Fiendens overlegen, vedligeholde en uhindret Forbindelse med sine egne Stater og de øvrige Dele af det vestlige Europa. Til Mødested var udseet Sletterne ved Bejelah paa Grænsen af Burgund, hvor de forenede Armeer viste sig at tælle 100,000 Mand. Efter paany at have givet hinanden Forsikring om broderligt Venstabs og endelig lovet ikke at angribe hinandens Lande, medens Korstoget stod paa, skiltes Kongerne for at begive sig, Richard til Genua, Filip til Marseilles, og der stode til deres respektive Flaader. De stak i Søen, men bleve begge omtrent paa samme Tid nødte til at løbe ind til Messina paa Den Sicilien, hvor de bleve opholdte hele Vinteren 1190 — 1191.

Den 10de Juni 1191 ankom Richard for Acce, som beleiredes af de Kristne. Den franske Konge havde indtruffet nogen Tid i Forveien, men intet udrettet, ligesaa lidt som Leopold af Østerrige, der havde taget Befalingen over Lebningerne af Fredrik Barbarossas Arme. Beleiringen af Acce havde været næsten to Aar, og i denne Tid anrettet frygtelige Sørjninger i de Kristnes Rækker. Svær-

det og Pesten havde bortrevet sex Erkebiskopper, tolv Biskopper, fyrretyve Grever og fem hundrede Baroner, hvis Navne ere optegnede i Historien, og et hundrede og femti tusinde af „den simplere Sort.“ Korsfarerne laa fremdeles udenfor Byens Mure, og vare selv i Sirkeligheden indsluttede og næsten beleiredes af Saladin, som stod med en talrig Armeé paa de Byen omgivende Høider. Men den engelske Konges Ankomst bragte nyt Liv i den hensygnende Beleiring, og den 12te Juli, kun en Maaned og to Dage efter hans Landstigning, blev Acce indtaget.

Da Richard og Filip var ankomne til Palæstina, gif det i Begyndelsen meget godt, og begge Konger handlede i den bedste Forstaaelse med hinanden. Men efter Indtagelsen af Acce vaagnede den gjensidige Stiksyge paany, og Filip vendte hjem til Frankrig, idet han dog lod 10,000 af sine Folk blive tilbage under Anførsel af Hertugen af Burgund. Saasnart Acces Mure vare istandsatte, vilde Richard marschere mod Jerusalem, men Flerheden af Korsfarerne vare ikke saa utaalmodige for at komme affed, og vilde heller blive, hvor de vare, „thi den cypriske Vin var sød.“ De alvorligste Riddere havde gjort et Capua*) af Acce, og da Herolderne med høi Røst udraabte, at Armeen nu skulde begynde sin Marsch, hængte mange af Pilgrimene med Hovedet og vendte i al Hemmelighed tilbage til den muntre By. Det lykkedes dog de geistlige Mænd ved sin Prædiken atter at tænde Begejstringen, og et hundrede tusinde Mand satte sig i Bevægelse mod Jaffa, men af denne Styrke var neppe mere end tredive tusinde at betragte som Soldater. Det var den 22de August 1191, at Marschen begyndte. Af-

*) Sigter til, at Hannibals Soldater i Capua i Syd-Italien bleve bortskjæmte ved et bobent og oberbaadigt Liv. Reb.

standen mellem Acre og Jerusalem er ikke stort mere end otti engelske Mile, men Terrainet er vanskeligt og forsværedes af en tapper og talrig Fiende, som gjorde Fremrykningen overordentlig besværlig. Den 7de September tvang Richard Fienden til et formeligt Slag ikke langt fra Byen Askalon. Sultanen Saladin var Richard meget overlegen i Henseende til Troppernes Antal, men hans Ietsvebnede Soldater kunde ikke bryde de harnissklædte Korsfareres Rækker, der dannede som en eneste fast Jernmasse, og Richard vandt en fuldständig Seier. Askalon overgav sig snart efter, og i denne By tilbragte Richard Vinteren, beskæftiget med at bygge Forter og Taarne for at have et fast Punkt i Ryggen, naar han rykkede mod Jerusalem. Han havde saadan Hast med at faa disse Befæstninger færdige, at han arbejdede paa dem med egen Haand og opfordrede Leopold af Østerrige til at gjøre det Samme. Men Hertugen svarede, at hans Fader ingen Murer var, og at han ikke havde lært det Haandverk, hvorpaa Richard glemte sig i den Grad, at han gav ham et Drengfigen.

I Slutningen af Mai 1192 tiltraadte Korsfarerne atter sin Marsch mod Jerusalem. Tidlig i Juni sloge de Leir i Hebrons Dal, men nu erholdt Richard saa foruroligende Efterretninger fra England, hvor hans Broder Johan havde forenet sig med Filip August og gjort Oprør mod ham, at han besluttede at vende hjem. Hertil kom, at de Kristnes Styrke var bleven saa svækket, at der var Lidet Haab om at kunne udrette Noget mod den hellige Gravs Fiender. Richard sluttede derfor en Vaabenstilstand med Saladin paa tre Aar og indskibede sig fra Byen Jaffa til Europa.

Istedetfor at seile gjennem Strædet ved Gibraltar og rundt den spanske Halvø,

var det dengang almindeligt at følge Italiens Kyst og gaa i Land i det sydøstlige Frankrige; men dette kunde Richard ikke gjøre, da han var bange for at falde i Hænderne paa Filip August, som nu havde gjort fælles Sag med hans oprørste Broder Johan. Han besluttede derfor at seile op den Adriatiske Bugt til Venedig og tage Veien gjennem Tydskland til Sachsen, hvor hans Slægtning Henrik Løve dengang regjerede. Forklædt som Pilegrim, med kun en Ledsager, sin fortrolige Ven William de l'Etang, og en Tjener, som kunde tale Tydsk, ilede han for at komme igjennem sin Fiende Leopold af Østerriges Lande. Han kom lykkelig og vel til Wien, men her blev han røbet ved sin Tjeners Uforsigtighed. Da denne var ude i Byen for at kjøbe Mad, blev man var i hans Vælte nogle rigtbredede Handsker af en Sort, som dengang kun brugtes af Tyrster og store Herrer. Tjeneren blev arresteret, og for at tvinge ham til at besjende, lagt paa Pinebænken. Han aabenbarede Alt, og anviste Stedet, hvor Richard var. Huset blev omringet af Hertugen af Østerriges Folk, som tvang Richard til at overgive sig, hvorpaa Hertugen lod ham sætte i Fængsel og strengt bevogte.

Iffe saasnart var Rygtet om Richards Fængsling kommet ud, før den tydske Keiser forlangte ham udleveret, idet han paastod, at Ingen uden en Keiser havde Ret til at fængsle en Konge. Hertugen gjorde ingen Indvendinger herimod og betingede sig kun at maatte faa en Del af Løsesummen. Kongen af England blev derpaa flyttet fra Wien til Worms og hensad her i Fangenskab i næsten to Aar. Efter vidløftige Forhandlinger mellem Keiseren og de tydske Rigsfyrster blev Richard endelig givet fri i Begyndelsen af 1194 mod en Løsepenge af 100,000 Mark Sølv. Afsendinge fra

den tydske Keiser indfandt sig i England for at modtage disse Penge. De brugte, siger en samtidig Forfatter, baade Maal og Vægt for at forviisne sig om Beløbets Rigtighed, og jatte sit Segl paa Sælkene, som bleve befordrede lige til det tydske Riges Grændser af engelske Søfolk paa Kongen af Englands Regning og Reskto. En Trediedel af de saaledes modtagne Penge sendte Keiseren til Leopold af Østerrige.

De sidste fem Aar af Richards Regjering vare optagne af Krige i Frankrig. Her fandt han ogsaa sin Død under Beleiringen af et Slot, tilhørende en af hans franske Vasaller, som han vilde tvinge til at udlevere en paa hans Grund funden Stet.

Richard Løvehjerte døde 1199 efter en Regjering af ti Aar, hvoraf han ikke havde tilbragt stort mere end sex Maaneder i sit eget Land, thi han holdt langt mere af sine franske Lande og kunde knapt tale sine angelsachsiske Undersaatters Sprog. Landet var ilde regieret i hans Fravær, og Skovene vare fulde af Røvere, iblandt dem den bekendte og ofte besungne Robin Hood, som holdt til i Sherwood Forest i Nottinghamshire.

Man vil i flere Henseender finde en slaaende Lighed mellem denne gamle engelske Konge og Sveriges Karl den Tolvte*). De vare begge overordentlig krigeriske, og snarere Generaler end Konger. Begge vare mere begjærlige efter at vinde Ære end at udvide sin Magt. Begge ind- og affatte Konger. Begge førte de sine Krige fjernt fra Hjemmet. De bleve begge gjort til Fanger af en Ven og Bundsforvant. Begge bleve de besejrede af en Modstander, der var dem underlegen i Krigerdygtighed, men stod over dem i Kunsten at herske. Efter et eventyrligt Liv i fjerne Lande fandt de begge tilsidt sin Død i Nærheden af Hjemmet under Foretagender, som ikke stode i Forhold til deres Fortids lysende Bedrifter. I alle disse Stykker vare de to Personligheder lige; men i Henseende til Maadehold, Rydsthed og Sindets Beherskelse stod Richard lige saa langt under den svenske Helt, som han overgik ham i Vid og Veltalenhed. Mogle af hans Ytringer høre til de aandrigste, som kendes fra hin Tid, og der er bevaret Vers af ham, som i en barbarisk Tid kunde gjælde for Poesi.

*) Om Karl den 12te se 13de Bind af For Hjemmet.

G a a d e r.

No. LXVIII.

Der er en Flod i Amerika, hvis Navn kan skrives med 7 norske Bogstaver. Af disse 7 Bogstaver kan der ved Omsætning dannes 22 norske Ord, hvoriblandt Navnet paa en europæisk Flod.

No. LXIX.

Af hvilket engelsk Ord paa 6 Bogstaver (Navnet paa en Ting, som bruges i Husholdningen), kan man, uden at bruge Flertalsformen, danne 22 andre engelske Ord?

Opløsning paa Gaaderne i No. 9.

No. LXV.: Brillehus.

No. LXVI.: Afstanden fra et Hjørne af Den til den modstaaende Vinkel af Landet danner Hypotenusen i et Triangel, hvis Katheder høvert er 16 Fod; den nævnte Afstand er altsaa over 22 Fod; men ved at lægge den ene Plante paatvers over denne Vinkel, kommer man saa langt ud, at den anden Plante rækker over til Hjørnet af Den.

No. LXVII.: David; (da, Vid).

 Blandinger — Nyt og Gammelt.

En besynderlig Bedemand. — I Paris levede for ikke ret mange Aar siden en vis Hsidor Burnier, der havde den besynderlige Monomani at gaa i en bestandig Frygt for, at Ingen vilde følge ham til Jorden, naar han engang døde. For saa meget som muligt at afværge denne efter hans Mening største Ulykke, der kunde ramme et Menneske, havde han altid en liden Bog hos sig, paa hvis første Side stod: „Jeg forpligter mig hoi-tidelig til at bidaane Hr. Hsidor Burniers Begravelse, naar vi ere saa uhykkelige at miste ham. Hsidor Burnier forpligter sig til Gjengjæld til at følge mig til Jorden, i Tilfælde af, at jeg skulde afgaa ved Døden for ham.“ Med denne lille Bog gif han til alle sine Venner og Bekjendte, for at formaa dem til, at underskrive denne selsomme Forpligtelse. Han havde som sagt Bogen altid hos sig; var han i Selskab, saa bad han alle de Tilstedeværende om deres Underskrift; ved en Festmiddag ventede han til Desserten med at bede Gæsterne at slutte sig til dem, som allerede havde forpligtet sig. Enhver, som han havde seet en Gang, kunde være overbevist om at blive anmodet om sin Underskrift.

Saaledes kom han en Dag til Hr. Lombard, en Mand paa 60 Aar, hvem han Dagen i Forveien for første Gang havde seet i en Kaffe. Lombard troede, da han saa de 3—400 Underskrifter, at der var Tale om en Pengeubskription; han modtog derfor Hr. Burnier, hvem han ikke engang gjenkjendte, meget koldt og sagde: „Min Herre, jeg har allerede mine Fattige.“ Da Burnier endelig forklarede ham Sagen, mente han, at Manden vilde have ham til Bedste eller var gaaet fra Forstanden, og erklærede bestemt, at han ikke vilde underskrive en saa latterlig Forpligtelse. Dette tog Hr. Burnier saa ilde op, at han greb den gamle Mand i Struben og maaste vilde have kvalt ham, dersom ikke Tjenestepigen var ilst ham til Hjælp. Hun kaldte paa Portneren og der blev sendt efter Politiet. Da der var afgivet Rapport, lod man Burnier gaa, men nogle Dage efter maatte han give Møde for Retten. Her afgav Lombard sin Forklaring, idet han tilføiede: „Jeg kan overhovedet ikke taale at høre tale om Døden. Det gjorde jeg ogsaa Hr. Burnier opmærksom paa og bemærkede desuden, at jeg er over 60 og han kun 40 Aar gammel, saa at der slet

ingen Sandshnlighed er for, at jeg vil kunne bivaane hans Ligbegjængelse. Men Manden vilde slet ikke tage mod Fornuft."

Tjenestepigen forklarede, at Burnier var lige ved at kvæle hendes Herre, og at denne havde været syg et Par Dage efter. Retten idømte Hr. Burnier en Bod af 150 Franks samt Sagens Omkostninger. For Burnier forlod Retsalen, præfenterede han sin lille Dog for Sekretæren og anmodede ham om hans Underkrift. Denne afslog det smilende, og Burnier fjernede sig med et foragteligt Skuldertræk.

De barbariske Dyrefampe, som Romerne anstillede ved sine store Feste og Triumftog, vække vor Forbauselse paa Grund af det Antal større Rovdyr og andre sjeldne Dyr, som de vidste at føre sammen. De fleste kom fra Nord-Afrika. Pompejus havde saaledes 1 Næshorndyr, 20 Elefanter, 406 Pantherer og 600 Løver. Endnu flere lod Cæsar dræbe. Keiser Augustus var den Første, som førte Tigeren frem paa Kamppladsen. Et endnu større Antal lykkedes det Keiser Trajan at skaffe tilveie. Han lod 11,000 Dyr omkomme. Keiser Gordian den Første fremviste endog paa en eneste Dag 1000 Pantherer og 1000 Bjørne foruden mange andre Slags Dyr. Keiser Probus lod endog 1000 Strudse løbe om i

de kunstige Skove, som han lod opplante paa Kamppladsen. Den mest storartede Fest af dette Slags var dog den, som blev anstillet til Ære for Roms tusindaarige Bestaaen. Foruden en Masse mindre sjeldne Dyr, som Løver, Pantherer, Bjørne osv., bleve selv de sjeldneste Dyr, som Krokodiller, Næshorne, Giraffer, Tigere og Nilheste, skaffede tilveie til denne Fest i saa stor Mængde, at der lige til nu ei er blevet ført saa mange af disse Dyr til Europa, som de, der omkom i disse saa Festsdages Dyrefampe.

En gammel Altertavle.—I Ljusdals Kirke findes en Altertavle, som er særdeles smuk og eiendommelig. Den er som et Skab, inddelt i 9 Ruder; i hver af Ruderne er der i fritstaaende, vel udstaarne Træfigurer fremstillet en Tildragelse af Kristi Liv. Om denne Altertavle fortæller Sagnet, at den af en rig og mægtig Mand var skjænket til Throndhjems Kirke. Den skulde sendes derop ad Landeveien, og Alt var gaaet lykkelig og vel lige til Ljusdal. Men da Vognen skulde over Færgestedet, var det ikke muligt at faa Hestene til at gaa videre. Da besluttede Bønderne, som deri saa et Mirakel og et Tegn paa, at det hellige Billedværk ei maatte føres videre, at sætte det i Ljusdals Kirke, og der er det ogsaa blevet hengende.

 Man anmodes venligt om at betænke, at Udgivelsen af Bladet koster mange Penge, og at man derfor ikke bør nøle med at indsende sin Kontingent. Saa snart denne indløber, skal Kvittering blive sendt; hvis den ikke kommer inden 2 Uger efter Affendelsen af Pengene [eller for Pacific-Staternes Vedkommende inden 4 Uger], saa skriv igjen og meld det. Send Pengene paa en betryggende Maade, saa de ikke blive borte undervejs.

Adresse: **K. Thronsjen, Dramer 14, Decorah, Iowa.**

Indhold: Cassy. — Kaspar Hauser. — Sokrates's Forsvarstale ved Platon. — Lidt om Zodiakalfyset. — Fra Havets Geografi. — Den første Jernbane i China. — Richard den Første af England og hans Korstog. — Gaader og Oplysninger. — Blandinger — Nyt og Gammelt.

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,

COLLECTING AGENT.

Office in City Hall - - - - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
Attorneys at Law,

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC.

DECORAH, IOWA.

DECORAH, IOWA.

anbefales Landsmænd og andre Rejsende af Eieren

D. L. Hamre.

En Leiestald med gode Heste og Kjøretøier er forbunden med Hotellet.

OLSON & THOMPSON,

DEALERS IN

DRYGOODS, NOTIONS, CLOTHING,

HATS, CAPS, BOOTS, SHOES and GROCERIES.

WATER STREET - - - DECORAH, IOWA.

A. Gullikson & Bro.,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Køge- og Raffelovne samt
Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Værktøi, Bygningsmaterialer,
saasom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Sydenden af Water Str. = = = Decorah, Iowa.

I. H. MONTGOMERY & CO.

Apothekere og Boghandlere,

DECORAH, IOWA.

Mediciner tilberedes omhyggeligt efter Lægers Recepter. En duelig
og forfittig norsk Expeditor er altid tilstede.

Jndhold af 12te og 13de Bind

—af—

“For Hjemmet”.

Tolbte Bind: Pleiedatteren (en udmærket Fortælling). — Kong Harald og Islændingen (Digt). — Lidt om Loaserne i New York. — Magdalene Schubert. — Lidt fra Philadelphia. — Minder fra en Islandsfærd. — Brev til „For Hjemmet.“ — Den ufrivillige Redningsmand. — Laura Bridgman. — Tallet „Hu.“ — Jernkonstruktioners Forhold ved Jidsvaader. — Herrens skjærmende Haand. — Det flydende Anker. — En Expedition til Klippebjergene. — Fra Luften og fra Havet. — Drømmen (Digt). — Samuel Plimsoll. — Fra Ceylon. — Ny Opfindelse. — Fru Maria Schandorff. — Et Møde med Luther. — De Blinde, en tydsk Fortælling. — Stanleys Reise i Mellemafrika. — De to Hunde. — Spor efter islanste Vulkanudbrud. — “Givner, saa skal Eder gives.” — Kirgiserne. — Det gamle Olympia. — En mærkværdig Tildragelse. — Fra Philadelphia. — Et foreansk Gesantskab. — Lidt Færelære til Husbehov. — En Maskine som Skakspiller. — Dyrenes Sjæleliv. — Hvorledes Bibelen er bleven bevaret. — Sømands-Enfens Lampe. — Raskelot-Fangsten i det store Ocean. — Den skjulte Stat. — Paa Aarets sidste Dag (Digt). — Den lille Hyrdebæng. — En Gave. — En Mængde Blandinger. Tilsendes portofrit for 60 Cents.

Trettende Bind: Ved Aarsfiftet (Digt). — Karl den Tolbte i Norge. — Dikken fra Amerika, Fortælling. — Et Trøstebrev fra Luther. — Den aarlige Udvandring af Børn fra Tyrol. — En Indianerhøvding. — Insekttherjinger i Barskove. — En gammel Discipel, Fortælling. — Igaar, idag og imorgen (Digt). — Alpestoven, Fortælling. — J Heklas Krater. — Manden med Diamantspænderne. — Blomstermissionen. — De tvende Sværd. — Stuen (Digt). — Hundedagene og Hundestjernen. — Jordan og det døde Hav. — Maria Stuarts Bon. — Om Odden. — Mod Hialen (en udmærket Fortælling). — Fra Korstogenes Tid. — J Hjemmet (2 Sonnetter). — Den forsigtige Fabrikant. — Nullernes Betydning. — Bore Forsædres Opdragelse. — Solspæktret. — Forskninger paa Island. — Hungersnøden i Indien. — Besøvs Udbrud. — En Særling. — Fundet paa Cypern. — Hedenskab og Navnkristendom. — Sædemaendens Sang. — Kongegraven i Busento (Digt). — Frands Alord. — HJ-Jndhøstningen ved Orinoko. — En Gut fra Londons Gader, Fortælling. — Central City. — Billedhuggeren og Straffangen. — St. Olaus School (Digt). — Tyrkiet og Tyrkerne. — En besynderlig Kur. — Faren ved at spise Boeuffteg. — Maleren (Digt). — Et Festsmaaltid for Tyve og Bedragerere. — Siam. — Lidt om Brasilien. — En østerlandsk Fortælling. — De smaa Planeter. — Jøbedommen. — Jldtemplet i Baku. — En Mængde Blandinger. Tilsendes portofrit for 80 Cents.

 Behag at bemærke Avertisjementet: Hus til Salgs, paa 3die Side af Omslaget.

Tillæg.

Den norske Synodes Boghandel,

DECORAH, IOWA,

handler med Bibles (i forskjelligt Format og Bind), Nye Testamenter, Altenburg-Testamenter, Huspostiler og Husandagtsbøger, Psalmebøger, Skolebøger. Skrifter af historisk Indhold, kristelige Fortællinger osv.

Følgende Udvalg af Bøger paa vort Lager anbefales som stiftede dels til Opbyggelse, dels til Belærelse og Underholdning baade for Ung og Gammel. Mange af de nedenfor opførte Skrifter turde ogsaa egne sig for Læseforeninger eller Menighedsbiblioteker. Fuldstændig Katalog sendes gratis paa Forlangende.

Luther, Kristelige Betragtninger til hver Dag i Aaret, oversat af H. P. Müller. I simpelt Bind	\$1.00
— Livets Kamp. Ved Johs. Hof. Uddrag af Luthers Skrifter	2.25
— Store Katekismus. Oversat af Bugge	40
— Vidnesbyrd om Skriftemaal og Nadverb. En Kommunionbog. Samlet og oversat af Pastor Staar....	
— Folkebibliothek, 1ste Bind	75
— — — — — 2die „	50
— Jesu Hjergrædiken, opbyggelig udlagt	1.30
Arndt, Johan. Paradis-Urtegaard	80
— Den hellige Nadvere	40
Scriber, Chr. Statistike	75
— Skrifte- og Kommunionbog	40
— Guldprædikener	50
— Gottholds Sygefeng	60
— do. Seirsfeng	60
Müller, Aandelige Hviletimer. Betragtninger til Hus- og Bordandagt	1.25
— Naade og Sandhed eller kristelig Statistike	1.20
— Kors-, Bods- og Bedeskole	1.00
Rosenius. Fra Døden til Livet. Ordnet Fremstilling af Kristendommens Hovedsandheder....	1.75
Thomas a Kempis. Kristi Efterfølgelse. @ 50 og	85
Pontoppidan. Troens Speil, eller Guds Børns Kjendetegn.	65
Hollaz. Den evangeliske Naades Orden..	40
Spener. Kristendoms Øvelse.....	75
Preuss. Synderens Retfærdiggjørelse for Gud. 1.00	
Guds Børns himmelske Frydemaaletid paa Jorden. Bønner før, ved og efter Nadveren.....	75
Guds Børns daglige Udgang til Naadestolen. Bønner og Psalmer til Morgen og Aften hver Dag i Ugen.	30

Brorson. Troens rare Menodie... .. .	75
" Svanefang.. .. .	20
Bernhoff. Følg Jesum! En Bog for Konfirmander75
Konfordiebogen. Den evangelist lutheriske Kirkes Bekjendelseskrifter. Lisbon Udg..... .. .	1.50
Konfordieformelens Kjerne, med forklarende Indledning af Prof. Walther.	45
Den Augsburske Konfession tilligemed de 3 alm. Hovedsymboler.	15
Mastus. Forskjellen mellem den lutheriske og den reformerte Lære..... .. .	65
Graul. De forskjellige kristelige Bekjendelses indbyrdes afvigende Læresætninger.	10
Prof. Sihler. Samtale om Methodismen	10
Walther. Frikirken, eller en af Staten uafhængig luth. Stedsmenigheds rette Skikkelse.	75
Welsheim. Om Bibelen, dens Opbevaring, Oversættelse og Udbredelse.	1.00
Lischendorf. Naar bleve vore Evangelier forfattede?	75
Fuller. Det gamle Testamente forsvaret og forklaret ligeoverfor Tvivl og Angreb. Et kronet Priskekrift. Oversat af J. G. Blom.	50
Berg. Joh. Aug. Bibelhaandbog. Veiledning ved Læsningen af den hellige Skrifs Bøger. Fra det Svenske.... .. .	1.00
Dietrich. Grundig Forklaring af Dr. Luthers lille Katekismus.... .. .	75
Spener. Forklaring over den kristelige Lære efter Luthers lille Katekismus, oversat af Welsheim	90
Katekismus- eller Børnepredikener, paany udgivne af Gerlach	50
Caspari. K. H. For Børnelærdom udlagt og forklaret ved opbyggelige Betragtninger og Fortællinger.. .. .	1.40
Mhlfeld. Menneskelivet i Guds Ords Lys	1.50
Hagerup. De hellige Martyrer. Bearbejdet og forøget med et Tillæg af C. D. Rosenius..... .. .	50
Nissen. Kirkehistorie	65
" 6 Kirkehistoriske Foredrag	
Eusebius's Kirkehistorie over de 4 første Aarhundreder	2.25
Mhlhorn. Kristendommens Kamp mod Hedenstabet. Billeder fra Fortiden som Speilbilleder for Nutiden..... .. .	2.00
Den hellige Columban. Livsbillede fra den gamle Kirke	35
Ernst den Fromme. Livsbillede fra Trediveaarskrigen, heftet	10
Billeder fra den skotske Kirke i det 15de og 16de Aarhundrede	1.00
(ogsaa særskilt: Den unge Læge fra Prag 60 Cts., og Martyren i St. Andrews 60 Cts.).	

Iver Larsen

følger udelukkende for Kontant og handler med

DRYGOODS, NOTIONS,

Færdiggjorte Klæder,

Hatte, Huer, Stovler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.

Decorah - - Iowa.

For 12 Cents

sendes portofrit et Hefte, indeholdende

„To ældgamle Sange fornnyede“,

nemlig **Solvtalvisen** og **Den guldne Åbe**. 5 for 50 Cts., 12 for \$1.00.

Adresse: N. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

380 Oktavsider

med udvalgt Læsning for 60 Cents,

nemlig 12te Bind (1876 II.) af „For Hjemmet“, indeholdende Fortællingerne „Pleiedatteren“ og „De Blinde“, „Grindringer fra en Islandsfærd“, „Laura Bridgeman“, „Magdalena Schubert“, „Maria Schandorf“ og meget andet udvalgt Læsestof. Sendes portofrit for 60 Cents. Benyt denne Leilighed!

Adresse: N. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Skovstjernen

(Missionær Fjeldstedts Ungdomshistorie) tilligemed meget andet interesjant Læsestof (4 Hefter af „For Hjemmet“) sendes portofrit for 25 Cents.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „For Hjemmet“) portofrit for 25 Cts.; begge for 40 Cts.

Adresse: N. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Til Salgs billigt.

Mit 2 Etages Murstens Vaaningshus paa nedre Water Street med dobbelt Lot (hvoraf en Del er benyttet til Frugthave) samt en god Staldbygning, Brønd, Cistern etc. er til Salgs billigt og paa gode Betingelser. Man henvende sig til

F. G. Hansen,

boende paa Stedet.

F. P. Johnson,

ATTORNEY AT LAW,

Adams Block

DECORAH, IOWA.

Den norske Smodes Forlagshandel, Decorah = = = Iowa,

handler med norske, engelske og tydske Bøger, Traktater og Smaasrifter, bibelske Billeder og Karter samt Skrivematerialier o. s. v.

Katalog kan erholdes portofrit tilsendt paa Forlangende. Enkelte Bøger sendes portofrit hvorsomhelst i de Forenede Stater og Canada, naar den i Katalogen nævnte Pris vedlægges Ordren, og Adressen tydelig opgives. — 3 Partier tilstaaes almindelig Rabat.

Se omstaaende Bogfortegnelse.

J. E. See, Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,

Northfield = = = = = Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maaned) og for en Termin i Forhold. Kost billig. Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

Carver af

Decorah Marble Works.

Water St. . . . DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnesheit og Allamakee Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres med fort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Insription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Dhr. Harvey Miller og J. J. Ringstad.

P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Graastene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedføiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Insription samt nærmeste Fragt-Office.

P. E. Haugen.